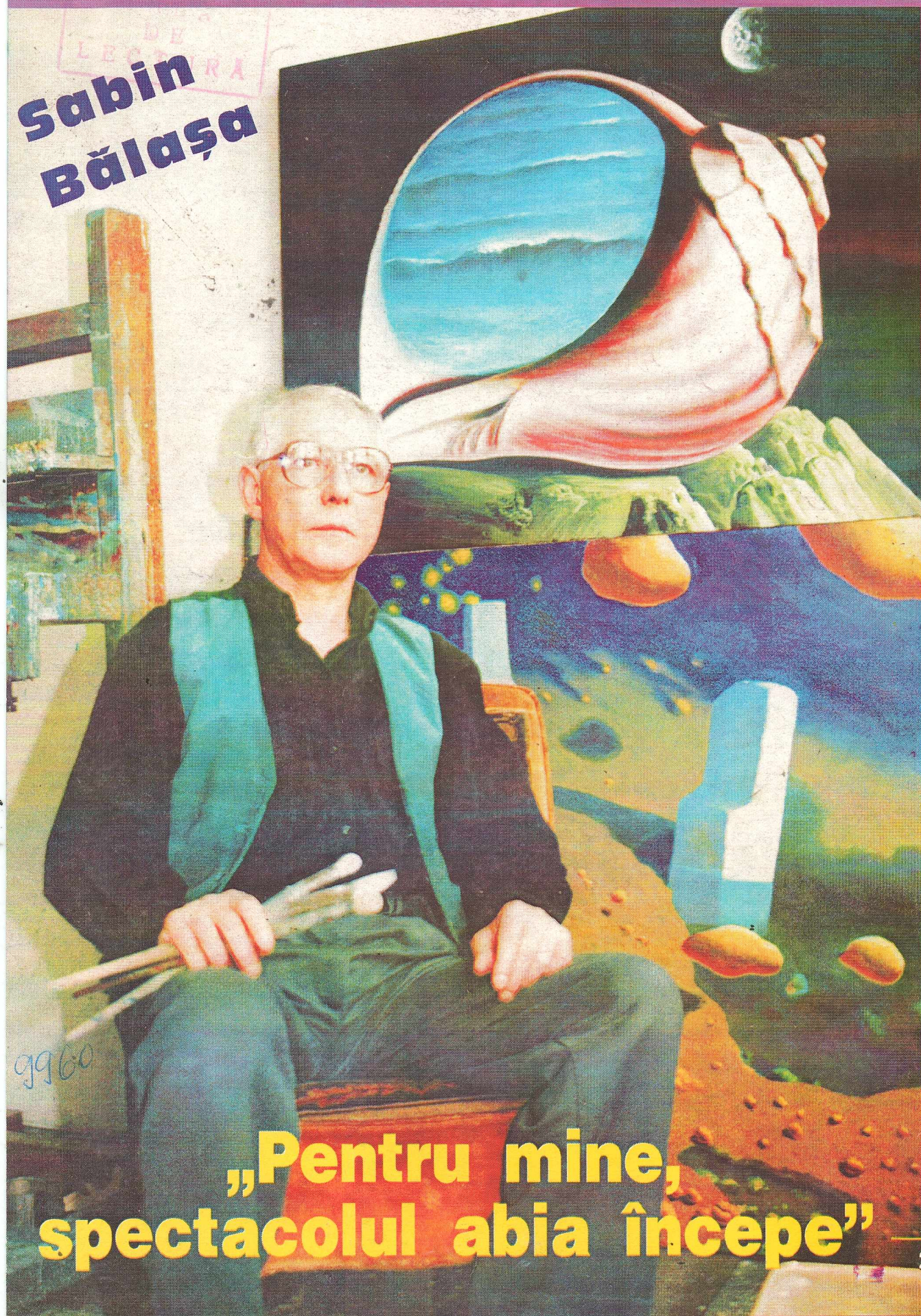


Flacăra

2

DE
LECTURĂ
**Sabin
Bălașa**



**„Pentru mine,
spectacolul abia începe”**

2000 lei



CU ASIROM veți fi în siguranță zi de zi !

– *Stimată doamnă director general adjunct, vă rugăm să ne faceți o prezentare a Societății Comerciale „Asigurarea Românească” S.A. (ASIROM).*

– După decembrie 1989, respectându-se valorile tradiției românești în domeniul asigurărilor, s-a hotărât ca la 1 ianuarie 1991 să ia ființă o nouă societate de asigurare-reasigurare cu numele de „**ASIGURAREA ROMÂNEASCĂ**” S.A. (ASIROM), continuatoarea unei experiențe îndelungate în acest domeniu de activitate.

Cartea de vizită a S.C. ASIROM S.A.

Formă juridică: societate comercială pe acțiuni

Capital social: 11,2 miliarde lei

Capitaluri proprii: 144 miliarde lei

Cifra de afaceri în anul 1995: 217 miliarde lei

Profit impozabil al anului 1995: 12,8 miliarde lei

– *Prin ce se remarcă Societatea Comercială „Asigurarea Românească” S.A. (ASIROM) în peisajul societăților de asigurare din România?*

– Asigurarea Românească S.A. (ASIROM) se menține pe piața de asigurare din România ca o societate puternică, stabilă și sigură prin:

– cel mai mare număr de asigurări încheiate: peste 1.700.000 polițe de asigurări de persoane (viață și accidente); 300.000 asigurări auto-casco; peste 200.000 asigurări de bunuri cu persoane fizice și agenți economici importanți;

– cel mai mare volum de plăți de despăgubiri și sume asigurate, precum și printr-un mare volum de răspunderi asumate în baza asigurărilor maritime și de aviație contractate;

– cel mai mare volum de rezerve de prime și de daune, precum și importante plasamente bancare și de investiții care vin să consolideze rezervele societății;

– cea mai întinsă rețea de unități teritoriale (peste 270) și un experimentat și specializat personal (peste 6.000 lucrători);

– *Știm cu toții că ASIROM se remarcă printr-o mare diversitate de produse de asigurare practicate. Ce ne puteți spune în acest sens?*

– Într-adevăr, Societatea Comercială „Asigurarea Românească” S.A. (ASIROM) practică peste 60 de produse de asigurare aliniate la standardele internaționale și integrate coerent în sistemul asigurărilor din România, dintre care amintim:

a) asigurări facultative: de viață, de accidente, de autovehicule, de aviație, maritime și de transport, de incendiu și alte

pagube la bunuri, de răspundere civilă, de credite și garanții, de pierderi financiare din riscuri asigurate; reasigurări la asigurările facultative încheiate și multe altele;

b) asigurări obligatorii de răspundere civilă auto.

– *Cine se poate asigura la ASIROM?*

– Societatea Comercială „Asigurarea Românească” S.A. (ASIROM) fiind una dintre societățile de asigurare cu o puternică forță financiară, poate să-și asume răspunderi pentru protejarea:

– populației – persoane fizice;

– agenților economici – persoane

juridice – din orice domeniu, ca: industrie, transport, agricultură, comerț, turism, construcții, prestări servicii, învățământ, cultură și artă, sănătate și multe altele.

ASIROM oferă protecție prin



Convorbire realizată cu doamna Angela Toncescu, director general adjunct al Societății Comerciale „Asigurarea Românească” S.A. (ASIROM)

asigurarea agenților economici, indiferent de forma de proprietate – de stat sau privată – de felul capitalului – autohton, străin sau mixt – ori de forma de organizare – societăți comerciale, regii autonome, instituții publice și altele.

– *Cu ce gânduri vă adresați în încheiere cititorilor revistei Flacăra?*

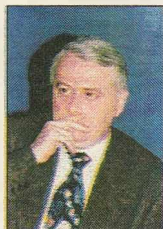
– Să aibă încredere în ASIROM pentru că le oferă siguranță și stabilitate într-o lume încă... nesigură.

Interviu realizat de
ELENA POPESCU ■

SUMAR

- Decor elegant, scenariu cu glumițe

pag. 8 - 9



- Moartea vine prin satelit

pag. 10 - 11

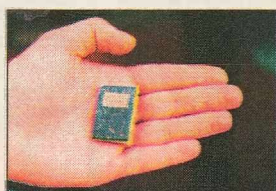


- Top model 1996: Mie Năstase

pag. 14

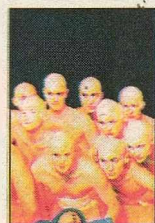
- O colecție unică în lume

pag. 16 - 17



- Două superproducții la București

pag. 18 - 21



- Alex Ștefănescu și Mașina de scris

pag. 22 - 23



- Week-end printre gunoaie

pag. 26 - 27



- Sport - programul Campionatului European de Fotbal



pag. 29 - 30

- Divertisment

pag. 31 - 32

UNIUNEA SCRITORILOR DIN ROMÂNIA PREMIILE UNIUNII SCRITORILOR PE ANUL 1995

Printre laureați - colegul nostru George Arion

Juriul pentru acordarea premiilor Uniunii Scriitorilor pe anul 1995, format din: Dan Cristea - președinte, Lucian Alexiu, Daniel Dimitriu, Alexandru George, Marius Ghica, Ion Mircea, Ion Hobana, Cornel Moraru, Eugen Negrici, Mihai Sin, Alex. Ștefănescu, s-a întrunit în ședința desfășurată pe data de 21 mai 1996 și a atribuit următoarele premii:

I. POEZIE

Constantin Abăluță. *Aceleași nisipuri*; Cezar Baltag. *Chemarea Numelui*; Iustin Panța. *Familia și Echilibrul indiferent*; Nicolae Popa. *Lunaticul nopții scîtice*.

II. PROZĂ

Alexandru Ecovoiu. *Saludos*; Marius Tupan. *Rezervația de lux*.

III. DRAMATURGIE

Radu F. Alexandru. *Nimic despre Hamlet*; Răzvan Petrescu. *Primăvara la bufet*.

IV. CRITICĂ ȘI ISTORIE LITERARĂ

Z. Ornea. *Anii '30. Extrema dreaptă românească*; Cornel Ungureanu. *Mircea Eliade și literatura exilului*.

V. EDIȚII CRITICE

Al. A. Andriescu. *Gib Mihăiescu - Opere 3 (Rusoica)*; Simona Cioculescu. *Domnița nebănuțelor trepte. Epistolar* - Lucian Blaga - *Domnița Gherghinescu Vanea*.

VI. ESEU-PUBLICISTICĂ

Dan Laurențiu. *Privirea lui Orfeu. Jurnal metafizic*; Mircea Mihăieș. *Cărțile crude. Jurnalul intim și sinuciderea*.

VII. LITERATURĂ PENTRU COPII ȘI TINEREȚI

George Arion. *Crimele din Barrintown*; Passiionaria Stoicescu. *Poveștile primăverii*.

VIII. TRADUCERI DIN LITERATURA UNIVERSALĂ

Jean Grosu - Milan Kundera - *Viața e în altă parte*; Mircea Ivănescu - Robert Musil - *Omul fără însușiri*; - Robert Musil - *Opera postumă*.

IX. DEBUT

Stefan Borbély. *Grădina magistrului Thomas*; Nicolae Coande. *În margine*; Augustin Frățilă. *Gramatica morții*; H.R. Patapievic. *Cerul văzut prin lentilă*.

X. LITERATURA MINORITĂȚILOR

4 premii de debut
Fekete Vince. *Parázkönyv - Cartea cu jănatec*; Kelemen Hunor. *Minuszések - Ani în minus*; László Noémi. *Nonó*; Orbán János Dénes. *Hümériáda - Himeriada*.

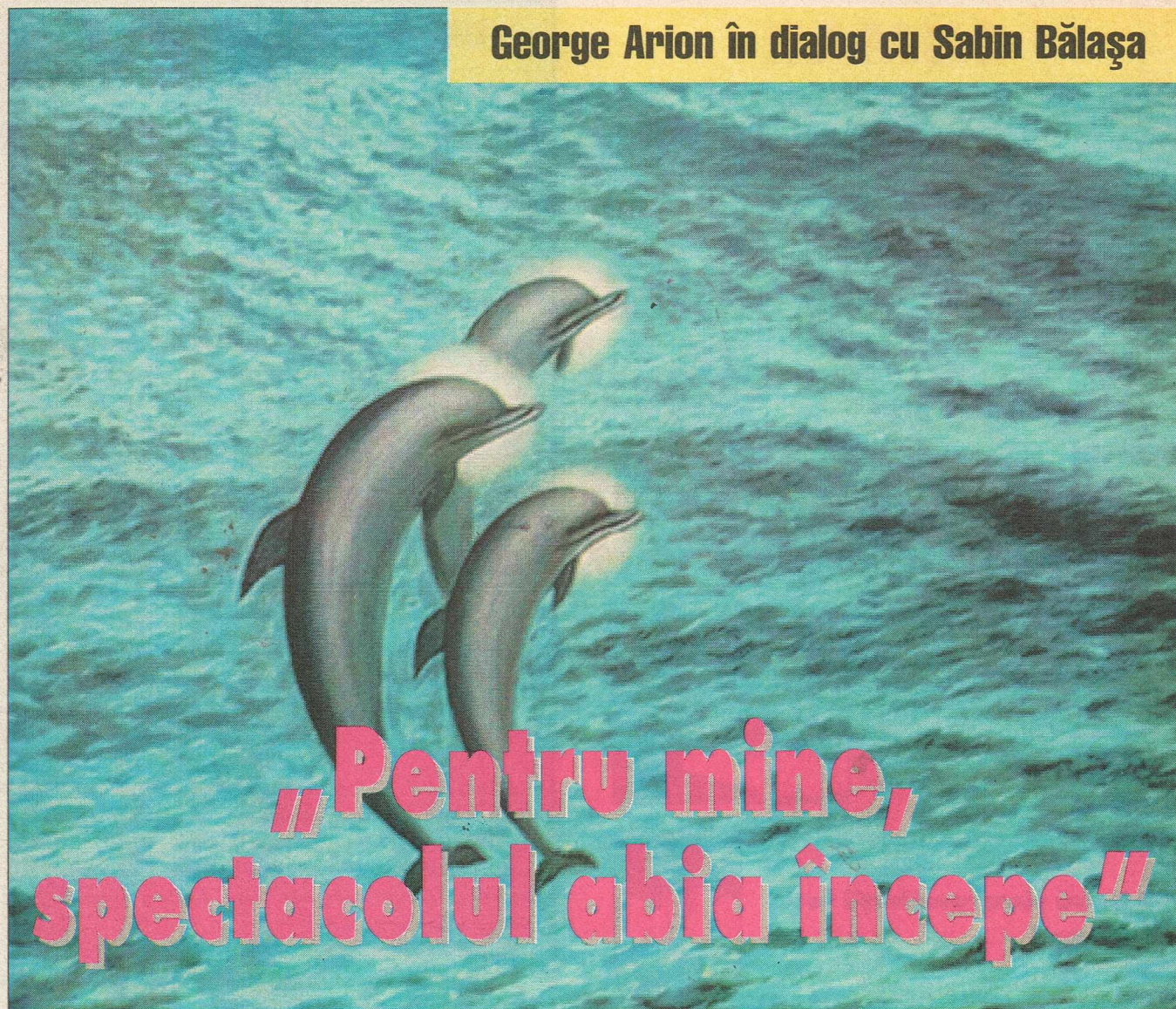
Juriul, în unanimitate, a hotărât să acorde post-mortem un premiu special scriitorului MIRCEA CIOBANU pentru contribuția lui deosebită la editarea și cunoașterea poeziei românești contemporane.

Comitetul Director al Uniunii Scriitorilor a hotărât decernarea

- Premiului Național de Literatură: poetului GELU NAUM

- Premiului „OPERA MAGNA”: Dictionarul Scriitorilor Români, litera A-C. Coordonatori: Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu.

Sponsorii Premiilor Uniunii Scriitorilor din România pentru anul 1995 au fost: Banca Comercială Română, Banca Română pentru Dezvoltare, Banca „Ion Țiriac”.



**„Pentru mine,
spectacolul abia începe”**

Un dialog cu *Sabin Bălașa*? Cu pictorul care nu i-a refuzat pe „iubiții conducători” și le-a făcut portretul? Cu artistul socotit de unii frivol, interesat, din motive mercantile, să fie pe placul publicului? La urma urmei, de ce n-ar fi interesantă o discuție cu un astfel de om pe care, de mulți, mulți ani îl știu mai bântuit de neliniști și mai puțin surâzător decât îl arată lucrările...

„Singura schimbare a fost că unii s-au dat de gol”

George Arion: Cum ați trecut de la socialism la, hai să zicem, capitalism, Sabin Bălașa?

Sabin Bălașa: Eu nu văd nici o schimbare de esență. Orice schimbare este percepută cu mintea, nu cu ochiul; adevărurile există așa cum rațiunea le filtrează.

Același lucru, văzut în același moment, cu aceiași ochi, dar cu minți diferite, duce la concluzii diferite. Îți

în nici un caz nu duce la schimbări de esență.

Schimbarea se face în primul rând în caracterele oamenilor; ori, la noi nu s-a întâmplat așa ceva; doar unii s-au dat de gol.

– În ce sens?

– Dacă mâine dimineată noi, românii, ne trezim chiar niște capabili, chiar niște frumoși, dacă așa, deodată, ne trezim fără invidii, că promovăm ce e bun, dacă noi, de mâine, ne schimbăm în esență, atunci, mâine România-i alta; dacă nu, veacuri de-a rândul vom rămâne cu aceeași minciună, care și ea se va deteriora până la urmă.

– Și în acest caz nu vi se pare importantă jertfa celor din decembrie '89?

– A!, mi se pare foarte gravă. De altfel toate jertfele mi se par foarte grave și cu atât mai gravă mi se pare această jertfă, această crimă inutilă menită să legitimeze denumirea de revoluție

printr-un număr de morți.

Este foarte neclar, copiii care au murit acolo nu se știe că ar fi fost înrolați în vreo tabără, în vreo bătălie specială. Este un lucru jenant să declari că a fost o revoluție, după aia să afli că poporul, care zice-se a făcut-o, nu știe nimic despre revoluția asta, nu-și dă seama despre ce este vorba și nici nu are pretenții, pe urmă să constăți că

cei care au murit veniseră să se uite la ceva ce nu exista; bieții copii!

– Un număr de morți trebuia să existe ca să se cheme revoluție.

– N-am priceput de ce au optat pentru titlul de „revoluție” și li s-a părut mai frumos decât acela de „lovitură de stat”. Lovitura de stat era mai bărbătească, mai cinstită, mai competentă pe undeva, mai dovedită decât să omori din frică sau din acoperire. Poporul român, se știe, nu este revoluționar.

– Nu?

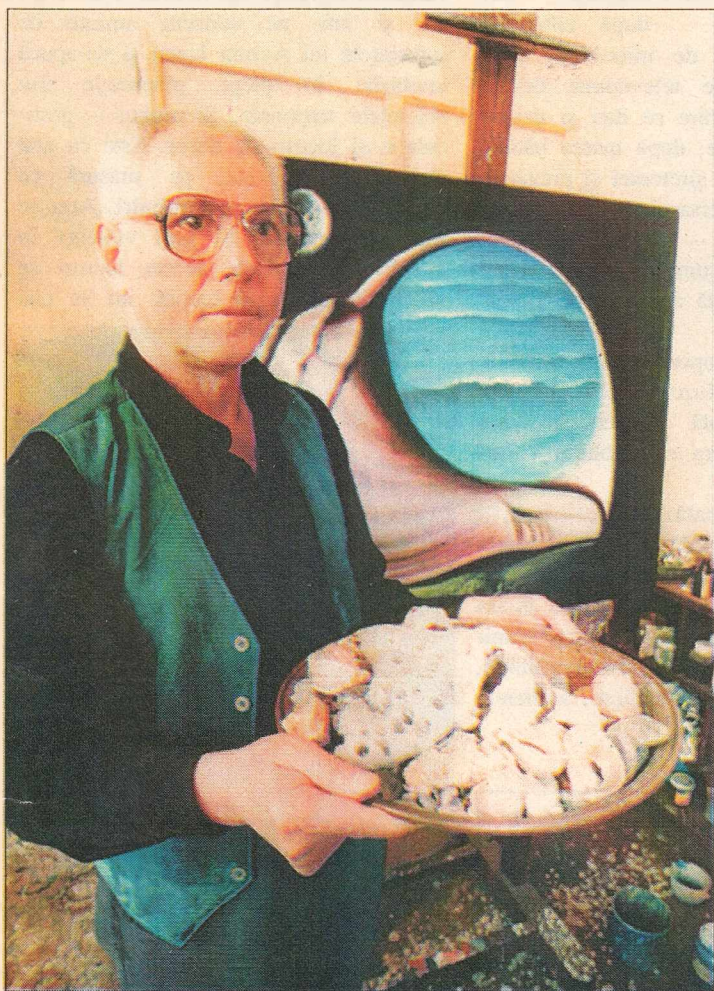
– El crede în conducători cum crede pisica – pe care te așezi din greșală – în stăpân, convinsă că nu o va strivi; și nu se dă la o parte. Este un popor normal, dar naiv, nu-i vine să creadă că diriguitorii vor fi capabili chiar de „așa ceva”. Românul n-ar constata adevărul nici cu mintea lui de pe urmă, dacă nu l-ar simți atât de drastic pe pielea lui. Lucrurile sunt așa cum un univers întreg le-a văzut, probabil că și galaxiile le-au văzut – doar scrieți prin presă că mai vin și farfurii zburătoare – și toți cei care văd, ceva tot știu; și-atunci este absolut penibilă minciuna, nu mai folosește la nimic. Pentru orice cuget normal reiese ce s-a făcut, s-a văzut montajul pe tanc cu actori, cu regizori, cu costume, cu tot. A trebuit ca noi, românii, originali cum suntem, pe lângă teatrul pe buțoaie să inventăm și teatrul pe tanc. Asta a fost, asta s-a văzut, doar că amintirea a ceea ce s-a întâmplat se vrea acoperită de ceață. Tot întrebându-ne și cercetând ce s-a petrecut, devenim penibili. Se știe, s-a văzut ce a fost.

– Ce?

– De o parte, niște bieți copii uciși; de alta, așa-zișii luptători, dintre care n-a murit nici unul. Dacă murea, cu ce se mai alegea? Pentru că supraviețuind unui măcel care de fapt n-a existat ca esență, și-au primit răsplata pentru asta. De altfel nici nu s-au abținut, primul lucru a fost să-i remunereze pe cei zice-se angajați în treaba asta. Unii știau, alții nu știau și, culmea, nici cei care se presupune că au luptat, cei care au venit la putere, nici ei nu știu ce-a fost.

Și atunci mă întreb: dacă ei nu știu, poporul nu știe, bieții copii jertfiți nu știu, atunci cine știe?

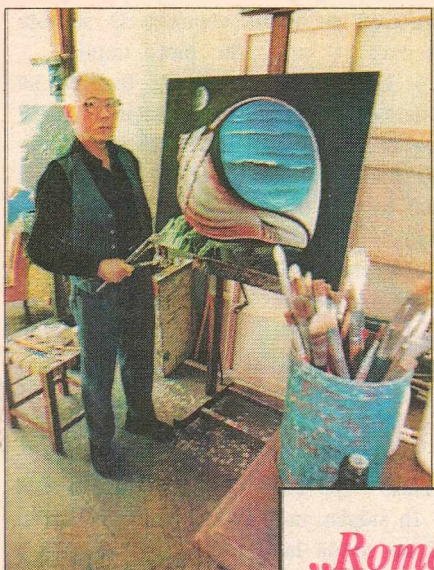
Ce s-a întâmplat este grav, să-i considerăm pe acei copii nevinovați jertfă pentru poporul român; și să acoperim crima este grav. Să acceptăm să mințim mai departe, să ne prefacem că nu știm și să credem ce ni se spune, asta e și mai grav.



dau doar un singur exemplu: toți am asistat la aducerea minerilor în iunie 1990, toți am văzut ce s-a întâmplat acolo, toți am auzit sloganurile „Moarte intelectualilor” și „Noi muncim, nu gândim”, numai că unii au înțeles că scopul venirii minerilor a fost să planteze flori în fața „Intercontinentalului”.

– Revenind la întrebare...

– Revenind la întrebarea dv., cu



– Vi se pare un păcat această minciună, care ne duce în continuare către o deformare a realității de azi, faptul că la temelia existenței actuale se găsește o minciună fundamentală?

– Bine, o minciună la fundamentul unui popor este mult mai gravă decât o eroziune uriașă la fundamentul unei clădiri. În primul rând, minciuna dărmă mereu un popor, și-l aduce la neexpresie, la neexistență, îl lasă doar cu numele, cu pojghița veacuri de-a rândul, greu de reparat. Sunt lucruri care nu se mai pot repara ușor.

Mai ales când nici nu-ți stă în fire să le repari, mai ales atunci când nu apare regretul. Dacă ar apărea direct regretul și la ora actuală s-ar dezvălui niște lucruri, s-ar face proces de conștiință în primul rând, că dacă e să faci procese din celelalte, eu spun că se întâmplă ca la așa-zisa revoluție, adică îi condamnă iar pe cei nevino-vați.

– De ce v-au ucis tablourile?

– Ați folosit bine termenul „ucis”.

Pentru mine creațiile mele sunt copii mei spirituali.

Au spart ușa atelierului, au intrat cu mitralierele, mi-au pus lucrările una peste alta – probabil să facă economie de gloanțe – și le-au mitraliat. Au distrus tot, în fotolii și-au băgat baionetele. Au tras până și-n portretele copiilor mei din perete. De ce-au făcut-o? Probabil că așa li s-a spus, și pe urmă din distracție. Cred că pentru ei a fost o distracție, ei nici nu aveau treabă. Pentru că dacă ar fi fost angajați într-o luptă reală, ar fi fost cu ochii după rivalii lor, n-ar fi avut timp să-mi ciuruiască atelierul.

Atelierul meu este vizavi de Televiziune. Nu am nici un geam care să dea spre Televiziune, nici o ușă,

deci nici o posibilitate ca de acolo cineva să-i fi putut ataca.

– Atunci?

– Probabil că cei care le-au dat armele în mână le-au spus: intrați aici, trageți în asta. Deci li s-a spus clar în ce să tragă; și ei atunci s-au distrat. Românii sunt bășcălioși, totul e făcut la o bășcălie care costă nația absolut total; și, pe deasupra, mentalitatea care este pe la noi, pe la români: „ia mai dă-i dracu’ pe ăștia, pe intelectuali”. Lumea a căpătat, așa, un fel de pică pe extraterestri și pe intelectuali: ăia ne

pârjolesc grânele, ăștia nu ne lasă în pace, ne tot bat la cap.

De fapt, atunci, în decembrie ’89, după zilele și

noptile de răpăit de mitraliere, după știrile difuzate de televiziune despre luptele crâncene care se dau și despre victoriile obținute, după marea bătălie în care, în pofida șireteniei și pregătirii superioare a adversarului nevăzut, noi eram învingători – bătălie semănând, îmi dau seama acum, cu filmele noastre românești – mă așteptam să găsesc un oraș distrus.

Când am descoperit că distrugerile s-au limitat la Muzeul de Artă și la Biblioteca Centrală Universitară, am zis: „Doamne, asta e revoluție culturală!”

– Sau anticulturală.

– Și cea culturală tot anticulturală este în fapt. Atunci am gândit: „de n-ar fi tras și în ateliere!” Când m-am dus, erau ciuruite. În față erau pomii dinspre Televiziune care n-aveau nimic, nici o zgârietură; în schimb, atelierelor noastre erau distruse.

„Suntem un popor amnezic”

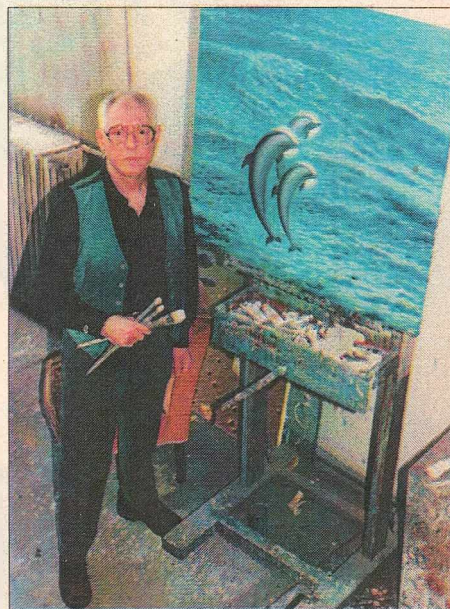
– Ați meditat vreodată la acest aspect: în stradă mureau niște tineri, în atelierul dv. murea imaginea acelor tineri.

– Absolut. Pentru că eu am visat toată viața. Toate lucrările mele erau de fapt numai cu tineri. Eu nici nu recunosc viața decât tânără. Asta este esența ei. Și pe bunicul îl văd tânăr.

– Au trecut, iată, atâția ani de la acele evenimente, unii le-au uitat. Mai ales cei care au participat doar ca niște spectatori la o reprezentație pe care

n-au înțeles-o, și mă refer în special la cei din provincie care au înțeles ce-au putut să înțeleagă de la TV. Nu vi se pare condamnabilă această uitare și nu vi se pare că bucureștenii ar trebui să aibă capul plecat când trec pe lângă cimitirul acela cu cruci proaspete?

– Da. Eu cred că ar trebui să fie mult mai gravă treaba. Dacă ce s-a întâmplat se uită, înseamnă că jucăm ultima carte, nu mai avem șanse. Părerea mea este că e foarte grav să se uite. Noi suntem un popor amnezic care producem asemenea grozăvii, ne îngrozim de ele după ce le facem și, imediat, ca să ne inhibăm, le blocăm în subconștient ca să nu ne mai aducem aminte. Diagnosticul pentru poporul român, Freud l-ar pune foarte bine: „nu-i vine să-și aducă aminte, se face că n-a fost lucrul acesta”. Amnezia durează mult, doar așa, după ani și ani, ne aducem aminte de suferințele lui Avram Iancu și ne-apucă loviturile în piept, plânsetele sau zbieretele naționale. Și atunci – gestulație și lucruri de decor. Este cu atât mai grav, cu cât, pe măsură ce decădem, devenim mai mândri. Asta se întâmplă oricând. Și mai violenți în mândrie. Dar, toate aceste lucruri se văd, minciuna este inutilă, nu se mai



poate masca. Că a fost comunismul ce a fost de fapt, eu găsesc că e de alt ordin treaba asta. Asta este un proces care ar trebui văzut altfel, în sensul în care distribuirea sistemelor pe Terra, al marilor experimente dure, cum a fost comunismul experimental la răsărit, adus peste poporul român, peste alte popoare, sunt lucruri care bagă mai puțin în culpă, să spunem, un popor din punctul ăsta de vedere; cel mult, putem analiza cum ne-am manifestat noi în condiții anume, dar faptul că

acțiunea așa-zisă revoluție, uciderea pruncilor, am făcut-o noi, românii, aici, și se uită și se trece peste așa ceva, este inadmisibil.

Noi nu avem de făcut un proces al comunismului, în nici un caz, noi nu-l putem cuprinde - comunismul - pentru că el a fost și e dictat din alte locuri, și e greu de analizat.

Noi însă putem face un proces al nostru, a ceea ce am comis noi în acel moment și de ce am fost noi în stare să ne ucidem în mod teatral un număr important de copii nevinovați. Ăsta este procesul care nu trebuie uitat. Comunismul trebuie uitat, după părerea mea, la modul ăsta - cu cât e uitat nu se revine la ce a fost, pe când aici, când acțiunea am făcut-o noi, când crima am făcut-o noi, și o uităm, asta este foarte grav, asta se repetă. Categorie.

- Să fie vorba, apropo de ce ați spus,

„Singura șansă este să scoatem tineretul din apatie și deznădejde“

de amnezia de care e cuprins poporul român uneori, adică în lucruri fundamentale, să fie o incapacitate de a trăi suferința?

- Nu cred că e incapacitate. O indiferență. Noi suntem un popor care mai suferim și de treaba asta. Ne găsim scuze istorice. Întotdeauna s-a întâmplat ceva.

Dacă unul fură la ora actuală, dacă-și maltratează copiii sau nevasta, turcii sunt de vină. Păi nu știu în ce an au venit turcii și ne-au luat. Noi avem niște bazaconii de-astea, așa, savante, de multe ori născocite de oameni cu pretenții intelectuale mari...

- Ce ne împiedică oare să ne punem în față acea oglindă, să ne contemplăm și să recunoaștem exact ceea ce suntem?

- Păi, oglinda o avem. Aici e toată problema. Ăsta e necazul poporului român, că oglinda nu i-o mai poate lua nimeni din față. Ea e permanent acolo. Și de văzut se văd, dar se fac că nu înțeleg. Acceptă minciuna, aprobă ce li se spune, se lasă manevrați.

Eu sunt artist, îmi manevrez și combin culorile, pot să le și ucid, dar asta nu face rău nimănui. Sunt însă profesii în care nu ai voie să te joci, profesii în care erorile se măsoară în vieți omenești. Mă gândesc la politică, medicină și educație. Greșelile politicianilor pot provoca suferințe unui popor întreg, erorile medicilor le ucid pacienții, iar nereușitele educatorilor pot compromite generații. Sunt profesii pe care nu le pot practica decât cei care sunt foarte capabili, deși deseori se înghesuie cei inconstienți.

- Și atunci?

- Problema e ca noi, poporul român, să-i promovăm pe cei foarte capabili.

Noi avem o singură șansă, să apelăm pentru prima dată cu mare curaj la tineretul acestei țări, să scoatem tineretul bine născut, normal, din apatie și deznădejde în care a intrat, să nu nimicim și această generație de tineri, să-i promovăm, să-i lăsăm să se selecteze; ei se vor selecta pozitiv dacă nu-i măcelărim.

- În urma lui decembrie '89, pictura lui Sabin Bălașa arată altfel? Ați simțit un șoc?

- Nu, n-am simțit nici un fel de șoc special, ca să spun așa. Eu reacționez mai puțin la zi și mai mult la veacuri. Dar uneori reacționez și la zi. Numai că acele opere ocupă un spațiu foarte mic,

expuse în casă și nici n-au impresionat pe nimeni. Nici n-am vrut să apar cu ele, pentru că n-am vrut să par disident; am groază de disidență. Mai ales că știu că disidențele se aranjează și sunt profesionale. Prefer calomnia la adresa mea decât disidența. Mai este lucrarea **Zbor deasupra jigodiilor**. Însă am multe zboruri, toată opera mea e zburată pe deasupra jigodiilor.

- Și totuși, a fost vreun șoc?

- Da, atunci când am descoperit adevărata față a unora dintre semenii mei. E singurul șoc. Restul sunt lucruri ce țin de permanenta tranziție românească, unele mai rele, altele mai bune.

În fața atelierului meu se construiește un bloc cu șase etaje, care mi-a luat complet lumina și sunt obligat să folosesc și ziua lumina electrică. Un atelier de vară pe care l-am construit lângă Buftea îi deranjează pe unii dintre puternicii zilei și vor să mi-l demoleze. Peste lucrarea mea de pictură murală de la Hotelul București s-a făcut un chioșc. Cam asta ar fi partea neplăcută.

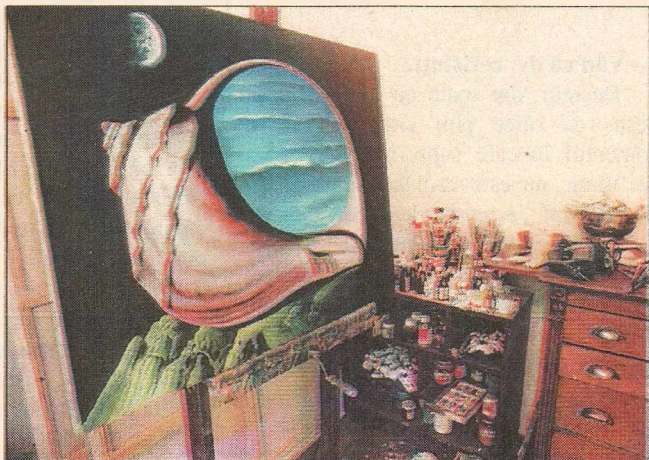
În rest, muncesc la fel ca înainte, am avut și comenzi de pictură murală la sediile unor firme, în curând va apărea în librării romanul meu **Deșertul albastru**. Despre proiectele de viitor nu vreau să dezvălui încă nimic, dar pregătesc multe surprize.

- Aveți vreun regret?

- Da. De exemplu, nu mă simt tocmai bine că atunci când vedeam clar,

„Îi ascundem metodic pe cei care au demnitate“

absolut clar, că se aluneca în penibil, că unii intelectuali români dădeau un spectacol îngrozitor de lingușeală, de furișare prin spatele oamenilor politici, cu nasul afară ca să fie filmați, când se duceau la cerșit în urma uciderii copiilor, când se duceau la adunat, la mărunțiș, la ce le cade și lor acolo, când se dusesse și ultimul dram de rușine, când, în timpul ăsta pisau încă pe niște dezinformări și calomnieri vechi, deci când apăruseră relele cu mândrie la suprafață, în momentul ăsta, mi-am ferit arta. Aș fi putut să-mi imprim vocea ceva mai bine în acel moment când vedeam penibila năvală la colăceii revoluției a unor intelectuali români care erau mult mai expresivi înainte. În mod ciudat parcă, după aia nu prea mai joacă nici bine teatru, că l-au jucat mai bine la revoluție unii



actori; la unii poeți parcă nici poeziile nu mai sunt așa de bune, pentru că seamănă prea bine cu cele scrise faptic și verbal în timpul revoluției, și supradimensionările au scăzut. Asta nu înseamnă că s-a schimbat ceva. Vine și vremea lor. Oricând lucrurile se răsuflă, lucrurile goale sună a gol.

– **De ce credeți că n-am avut o disidență românească reală?**

– Reală? A fost. Cum să nu. A fost o disidență românească reală tot timpul. De când se știe la noi. Dar eu zic să pornim pe tema asta, pentru că e importantă. Noi suntem un popor ca toate popoarele din lume. Avem de toate. De la geniu până la vierme. Egal cu celelalte popoare. Nici o deosebire între noi și restul popoarelor din punctul de vedere al repartiției pe care dreapta natură dumnezeiască a făcut-o. În sensul asta, la noi se petrece la fel ca oriunde. Pentru că am avut tot timpul disidență. Disidență permanentă. Numai că oricare disident real, sincer, este reactiv din firea lui. Adică noi nu reacționăm la un rău doar atunci când ne vede cineva să ne pozeze, de exemplu. Noi reacționăm din fire la un rău și nici nu trebuie să ne pozeze, nici recunoștință nu așteptăm. Dar asta nu înseamnă ca ei să se facă că n-au văzut. Deci dacă vrem să vedem că a fost, păi a fost nene, absolut, cu grămada. Toți oamenii – și încă e o continuă disidență la ora actuală, părerea mea este că ce faceți dv. este o disidență. „Flacăra” este o disidență. Toate lucrurile bune din România sunt o disidență continuă.

– **Foarte bine spus.**

– Și este adevărat. Pentru că frumusețea și adevărul sunt unul și același mănunchi. Și trebuie bine înțeles lucrul acesta și când e vorba de poezie și când e vorba de pictură sau de alte arte. Deci iată disidența.

Mai e și un alt aspect. Sunt popoare care se adresează altor popoare – și astea sunt majoritatea – prin ceea ce au ele mai bun, mai profund, mai durabil; și lumea le vede ca atare. De pildă, poporul italian se adresează prin cultura lui, prin tot ce a făcut, prin renașterile lui, prin oamenii lui de excepție; lumea-i mai știe că sunt și mafioți, că te mai și păcălesc, că mai știu eu ce, dar e neesențial, pentru că ei nu s-au adresat lumii cu așa ceva, ci prin potențele și valorile lor.

– **Dar noi, românii?**

– Noi, românii, avem obiceiul invers: ne adresăm întotdeauna cu ce se întâmplă mai oribil, mai jos, și cu caracterele cele mai paranoice și cele mai dezechilibrate. Facem un fel de spectacol național, fără să gândim prin ce ne privește lumea. Ascundem metodic pe cei care au o expresivitate a minții, a

sufletului, care au demnitate.

Avem și noi asemenea oameni, dar nu contăm pe ei ca alte popoare.

– **De ce?**

– Pentru că de veacuri la noi există o tradiție – poate să se cheme chiar mafie culturală – care își lasă moștenire întotdeauna instituțiile de frunte, cu selecția negativă care se face acolo, care e absolut conștientă că trebuie ba să-i dea brânci unui poet din tramvai, ba unuia să-i umple gura cu alcool, ba altuia să-i dea cu o rangă în cap ș.a.m.d. După ce Eminescu a purtat ziare în loc de cămașă și Blaga a răbdat de foame pe stradă, trecem totul numai pe seama regimului și deloc pe românii care au fost în jurul lor.

Majoritatea valorilor românești, mai devreme sau mai târziu, izgonite din țară, și-au găsit recunoașterea internațională în țările care le-au adoptat.

„Răbdarea mea a ajuns la limită“

– **Văd că dv. rezistați.**

– Desigur, dar toate au o limită. Mai presus de orice pun arta mea și, în momentul în care sunt împiedicat să o fac, nimic nu este exclus. Amar de ani am refuzat propunerile tentante din afară, visând că rămânând aici voi avea posibilitatea să creez opere de for public într-o țară golașă de artă, dar răbdarea mea a ajuns la limită.

– **Dați-mi niște repere biografice.**

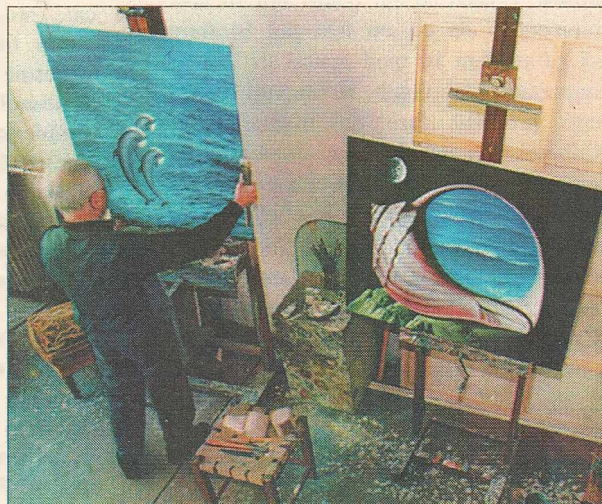
– Părinții sunt originari din Vâlcea, din familii de intelectuali. Eu m-am născut în Dobriceni-Olt, unde mama era învățătoare și tata preot. În familia noastră arta și cultura au fost pe primul plan. Tata a desenat și a pictat în tinerețe; mai târziu s-a dedicat literaturii și arheologiei, creând pe cheltuială proprie un muzeu de arheologie care a fost distrus de comuniști după arestarea lui. Târziu, după ieșirea din închisoare, a publicat volumul de nuvele **Valea Urșilor**. Unchiul meu, Dumitru Bălașa, preot și reputat cercetător istoric, a cumulat șaptesprezece ani de închisoare comunistă.

Eu am pictat tot timpul, de când mă știu.

– **Cum a fost la institut?**

– În Institutul de Arte Plastice din

București am intrat datorită sculptorului Constantin Baraschi, care m-a luat cu picturi cu tot și m-a dus în cabinetul ministrului culturii din acea vreme, Eduard Mezincescu. Domnul Mezincescu, privind lucrările și aflând „beleaua” că tata e preot, a spus: „Poate să fie tatăl lui și protopop; la felul cum pictează, îl primim”. Asta nu m-a împiedicat ca în institut să fiu



lăsat repetent și în final să-mi tai lucrarea de diplomă – care avea șase metri pătrați – ca să-mi procur pânză pentru pictură, și să rămân ani de zile pe străzi.

Recunoașterea am primit-o din străinătate. După ce ani de zile mi s-a interzis să expun la expozițiile de stat, am fost în sfârșit admis, la doi ani după premiile primite din străinătate.

Am realizat o serie de filme de „pictură animată” – născocire proprie – al căror succes se cunoaște; după cum și stoparea lor și interzicerea de a le mai continua în țară.

Părăsit de soție, mi-am crescut singur cei doi copii, de foarte mici. Astăzi, valoarea și capacitatea lor sunt cunoscute. Matei, regizor de film, în realitățile actuale se ocupă de creații publicitare. Tudor, respins la Institutul de Arte Plastice înainte de evenimentele din '89, a studiat cu mine și rezultatele s-au văzut.

Eu mi-am câștigat existența numai din arta mea. Nu am fost membru de partid, nu am fost profesor, nu am avut funcții. În acest sens, încercarea unora de a mă culpabiliza în ce privește acceptarea sau neacceptarea unor comenzi, a eșuat lamentabil. În urma reclamei făcute de denigratori, am primit numeroase comenzi din străinătate.

– **Toate aceste întâmplări ale vieții v-au tocit în vreun fel?**

– Nu. M-au întărit. A fost doar o introducere. Pentru mine spectacolul abia începe.

Nu ezitați ! Scrieți-ne !

Noi vă citim, vă publicăm, vă răspundem !

Coincidență tulburătoare

„Flacăra înregistrează totul! Sunt greu bătrânii de pornit, dar...”

O dată cu Învierea lui Isus, de care doresc să vă bucurați, a venit la noi pe seară „Flacăra pentru suflet”. Vă mulțumesc și Bunul Dumnezeu să vă ajute – mereu înainte! Pentru moment sunt lefter rău – puținică răbdare și din urmă ajunge și valoarea abonamentului”.

Titus P. Oancea
Bocșa, Caraș-Severin

Coincidența dintre Învierea Domnului și relansarea revistei noastre nu poate decât să ne emoționeze, ca și urările dv., pentru care vă mulțumim frumos. Nu mai puțin tulburător este să constatăm, încă o dată, că oameni ca dv., chiar când au dificultăți financiare, nu renunță la bucuria de a citi. Sperăm ca eforturile noastre să le răsplătească pe ale dv.

Cauza cauzelor

„Îndrăznesc să vă propun spre publicare articolul **Cauza cancerului și a maladiei SIDA este descoperită demult**. Bazat pe legile naturii, timp de 40 de ani am studiat și am experimentat unele metode naturale, cu rezultate peste așteptări. Totul a început în 1952, când și eu, „ca tot omul”, am fost invitat la Securitate, de unde mi se trag toate bolile și nevoia de a studia metodele naturale. Am 87 de ani, merg pe bicicletă și soarta m-a înzestrat cu un cancer la esofag și o metastază la urechea dreaptă. Cu mari greutăți financiare, am tipărit cartea **Cancerul și SIDA**, din care sunt hotărât să ofer gratuit câte un exemplar bolnavilor de SIDA. Nu sunt bogat, dar îmi iubesc semenii și am cu ce să-i ajut”.

Boris Culache
Urziceni, Ialomița

Mă tem că nu avem competența necesară pentru a aprecia articolul dv. (de pildă, ne-a lăsat complet nelămuriiți sintagma „lichidul seropozitiv”). Pe de altă parte, nu credeți că 1 (una) pagină e șocant de puțin pentru a demonstra tot ce n-au reușit armate întregi de medici, decenii de-a rândul?

Nu e ușor, dar poate merită

„Se pare că la expirarea abonamentului voi fi nevoit să renunț la Flacăra, fiindcă se va scumpi foarte mult în raport cu modestele mele venituri pecuniare. După calculele mele, se pare că, atunci când va fi săptămânal, abonamentul va costa pe o lună mai mult decât până acum pe trimestru. Aș mai dori să știu dacă pe trimestrul I vor mai apărea și cele 6 numere restante”.

Claudiu Ignat
Chișinău, Republica Moldova

Desigur, patru numere pe lună sunt mai multe (decî mai scumpe) decât trei pe trimestru - dar până atunci mai este. Cât despre numerele „restante”, când o publicație își schimbă frecvența, asemenea desincronizări sunt inevitabile. Dorința noastră a fost să vă oferim o revistă de altă calitate (ca aspect și conținut) - dacă am reușit, suntem siguri că veți rămâne printre cititorii noștri. Suntem fericiți să fim citiți în toată România!

Gând la gând cu bucurie

„Destinul meu, puțin generos, mi-a «oferit» în tinerețe o boală incurabilă. Să nu credeți că-mi plâng de milă și aștept compasiunea unui alt semen. Am reușit să accept destinul care mi-a fost dat, să aștept lunar pensia, vreun pachet de cărți, „Contemporanul”, „România Literară”, „Baricada”, „Dilema” și întotdeauna „Flacăra”. Răsfoind numărul 0 al noii formule, mă încearcă regretul că

nu-l poate citi și acel bătrân rupt parcă dintr-o legendă, domnul Corneliu Coposu. Mi-ar face plăcere să găsesc în paginile revistei biografia unor oameni politici, începând cu nemuritorul Corneliu Coposu.

P.S. Nu vreau să-mi publicați vreun rând în revistă, numele cu atât mai puțin”.

Respectându-vă cea de-a doua dorință, ne-am permis s-o încălcăm pe prima, pentru că propunerea dv. e binevenită. Mai mult decât atât, semnatarul (ocazional) al acestor rânduri lucrează la o biografie completă Corneliu Coposu, care va apărea în volum. Deci, vorba altui corresponsent, puținică răbdare.

Paginile noastre vă așteaptă!

„Reapariția revistei «Flacăra» este o șansă a ieșirii din anonimat a multor tineri care aspiră la un nume în cetate. Dacă revista își va focaliza atenția pe un registru mai larg, pe varii domenii, primând literatura, filozofia, eseistica și informarea cultural-artistică, am certitudinea că ea nu va fi ocolită. Dorindu-vă o avalanșă de manuscrise geniale și o sponsorizare pe măsura idealurilor dv., primiți, vă rog, toată grațitudinea de la un fost și actual cititor, eventual colaborator”.

Mișu Borșeri
Deleni, Iași

Vă mulțumim pentru urări și aprecieri. Conținutul revistei nu e bătut în cuie, după cum vedeți registrul s-a lărgit chiar cu acest număr. Sigur că ne puteți fi colaborator, cu doar trei condiții: materialele să fie interesante, bine scrise și - pe cât posibil - însoțite de ilustrații. Cât despre sponsorizări, ehei!...

TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

Nici o scrisoare trimisă la **Flacăra** nu rămâne fără răspuns !

Conferințele

PDSR: decor elegant, scenariu cu glumițe

Sala în care PDSR se întâlnește cu ziaristii este una din cele mai elegante: impecabil întreținută, fără improvizatii de decor, dotată cu mochetă, aer condiționat, scaune ergonomice (cu pupitru rabatabil), fotolii de lux pentru prezidiu etc. Ca la orice spectacol care se respectă, în regie intră și foaiatul, unde jurnaliștii sunt tratați cu băuturi răcoritoare. Din păcate, mizanscena este sabotată de un purtător de cuvânt care gafează deseori – de exemplu, dând oaspeților prețioase indicații despre ce trebuie să scrie. Altfel, atmosfera e veselă, liderii PDSR sforțându-se să fie cât mai hazoși – ceea ce uneori le iese chiar neintenționat. În ce privește actorii, surprizele sunt de ambele tipuri: o bună impresie ne-a lăsat mai puțin cunoscuta Rodica Stănoiu (secretar de stat în MMPS), în schimb jenantă e apariția pe post de decor nevorbitor a unei artiste de talia Eugeniei Moldoveanu. Ca reprezentanți ai partidului de guvernământ – inevitabil aflați în colimatorul presei – liderii PDSR cultivă aproape cu disperare familiaritatea cu



„Aoleo! Ce-am zis: că ne aliam cu CDR?!”



ziariștii, inclusiv prin glumițe de genul „În primul rând remarc bronzul dv., eu n-am apucat încă” (Viorel Hrebenciuc). Cum musafirii nu prea sunt duși la biserică, nu o dată se ajunge la aprinse dueluri verbale.

O vorbitoare inspirată (Rodica Stănoiu), un decor de lux (Eugenia Moldoveanu)

și un secretar general glumeț (Viorel Hrebenciuc)



PNL: Din când în când, o epigramă

O dată cu inaugurarea magazinului “Elvila” de la parter, conferințele de presă ale PNL s-au mutat dintr-o sală mohorâtă în alta așijderea: ciment pe jos, scaune “de ședințe”, o atmosferă mai degrabă sumbră, întărită de gravitatea exagerată a prezidiului. În schimb, introducerea prezentată de președintele partidului (puține formațiuni politice folosesc instituția purtătorului de cuvânt) este riguros organizată și exhaustivă (până la 30 de

minute), încât nu e de mirare că, după aceea, nu rămâne mare lucru de întrebat. De curând, PNL a redevenit unul din rarele partide care editează un buletin informativ (“Liberalul”) și o revistă (“Clubul liberalilor”) – din păcate, în tiraje mai puțin decât confidențiale. Uneori,

Dan Amedeo Lăzărescu, fericit că și-a luat banane



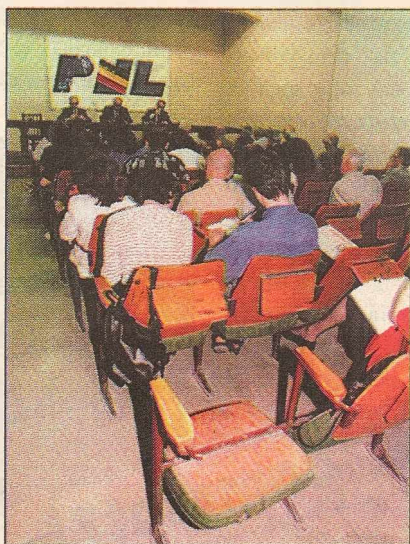
Primăvara, unele firme par să năpârlească

de presă (2)



Dezavantajul conviețuirii dintre politică (PNL) și afaceri (SAFI)

atmosfera conferințelor de presă e destinsă puțin de apariția lui Dan Amedeo Lăzărescu, cu o epigramă "caldă".



Dacă nu partidul, cel puțin sala are nevoie de o renoșare

PSDR: Ca-ntr-o prietenie

Vara, în sala de conferințe a social-democraților e o plăcere – dar să nu te prindă pe-acolo sezonul rece! Dacă va ieși primar, candidatul USD ar trebui să aibă drept primă grijă termoficarea



Șuetă amicală între social-democrați și ziariști

sediului PSDR. Pe de altă parte, spre deosebire de majoritatea celorlalte întâlniri cu presa, aici încăperea nu e amenajată ca o sală de ședințe, ci dispune de mese, pe care te așteaptă întotdeauna o băutură răcoritoare și o cafea. Atmosfera colocvială e subliniată și prin faptul că gazdele nu folosesc estrada și tribuna existente, ci o masă apropiată de musafiri. Pereții sunt decorați cu afișe (cam vechi) primite din partea social-democraților din alte țări. În ce privește scenariul, trebuie remarcat că, în urma alianței cu PD, vorbitorii se referă rareori la propriul partid și mult mai mult la USD, ceea ce



Cafeaua și sucurile sunt proaspete, afișele nu prea

face parte dintr-o tactică atent gândită. Numai că, aici ca și în alte părți, politicienii par să aibă puține de spus, așteptând mai degrabă întrebările ziariștilor. Și dacă acestea nu vin, totul se termină foarte repede.

Pagini realizate de
TUDOR CĂLIN ZAROJANU

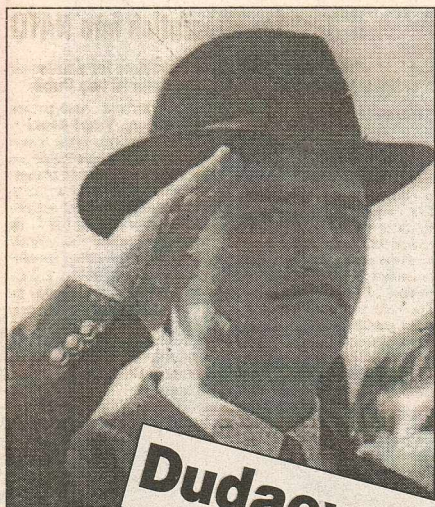
(Observație: E de mirare că, în plină campanie electorală, partidele n-au folosit fiecare întâlnire cu presa pentru a-și prezenta candidații.)

Așa, da!

În numărul trecut, semnalăm înghesuiala la conferințele de presă PNȚCD și aspectul exterior, neîngrijit, al sediului partidului. Între timp, întâlnirile cu ziariștii s-au mutat la restaurantul "Premiera", iar clădirea și-a schimbat "fața". Altă viață!

Moartea vine

În noaptea de 21 spre 22 aprilie (în ajunul aniversării zilei de naștere a lui Lenin), liderul cecen **Djohar Dudaev** se deplasase în satul **Gekhi-Chu**, situat la circa 30 km vest de **Grozni**. Capitala Ceceniei era o ruină încă fumegândă, iar Dudaev nu mai putea folosi decât rareori anumite clădiri din oraș, cunoscute doar de el și de un grup foarte mic de apropiați, de unde coordona acțiunile



Dudaev - victima unui complot?

de rezistență împotriva forțelor militare ale rușilor, care se încăpățâneau să spere într-o victorie împotriva separatiștilor. De aceea Dudaev se purta ca un lup fugărit prin munții Ceceniei: se retrăgea undeva într-un loc ascuns, de unde planifica atacurile grupurilor sale de rezistență. Un adevărat război de gherilă se dă, din decembrie 1994, de când a început ofensiva declarată a rușilor, pentru fiecare colț de pământ, pentru fiecare sat, pentru fiecare stâncă.

Dar în seara aceea de 21 aprilie Dudaev nu știa că avea să dea ultimele comenzi camarazilor săi, care-l urmaseră nestrămutat, în pofida oricăror preziceri, în lupta împotriva ocupanților. David contra Goliat. Povestea, biblică părea să se repete. În orice caz, toată lumea era de acord că „țarul” Boris Elțin era pe cale să-și rupă dinții în această ciosvârtă de fost imperiu sovietic, prea tare pentru el, care este Cecenia.

Noaptea aceea s-a dovedit însă fatidică pentru Dudaev. Ca de fiecare dată, adusese cu sine un grup restrâns de colaboratori. Cu celelalte grupuri colabora prin curieri speciali, sau prin telefonul celular mobil pe care-l avea de mai multă vreme. În condițiile dificile în care se afla, era singura modalitate mai eficientă de a comunica. Pentru că

aproape întreaga rețea de telecomunicații a Ceceniei era fie distrusă de război, fie căzută sub controlul rușilor sau al fostului lider comunist local **Doku Zavgaiev**, ajuns omul de încredere al rușilor, de fapt omul lor de paie de la Grozni.

Telefonul care cheamă moartea

La o oră târzie din noapte, Dudaev a început să facă apeluri telefonice pentru a transmite informații, cele mai multe codificate. Dar când începu să vorbească mai multe rachete au căzut asupra adăpostului în care se afla. Se pare că a fost rănit grav și că a mai supraviețuit o vreme. Alții spun că a fost pur și simplu pulverizat de explozia încărcăturii venite din aer, de departe, cu precizie matematică. În orice caz, primii care au anunțat moartea lui Dudaev au fost rușii, prin agenția de știri Itar-TASS, apoi prin alte surse. Desigur, serviciile de informații rusești nu stătuseră cu mâinile în sân. De mai multe luni de zile se pare că obiectivul prioritar

al fostului KGB fusese tocmai acesta: să-l depisteze, să-l aresteze sau să-l ucidă pe liderul separatiștilor. Sfidarea lansată la adresa marii Rusii de rezistența condusă de Dudaev era ceva care nu putea fi iertat. Spionii teleghidaiți de la Moscova au împânzit satele și orașele din Cecenia. Dar muntenii din zona Caucazului au o rezistență ieșită din comun împotriva ocupanților și o mare solidaritate între ei.

Numai că agenții ruși afluaseră ceva, și anume că Dudaev comunică prin telefon mobil. Cuiva i-a venit ideea să folosească această pistă. Trebuiau să știe frecvența aparatului, să-l repereze și apoi nimic mai simplu: în locul cu pricina să trimită câteva rachete teleghidate electronice.

Așa s-a și întâmplat. Când Dudaev a început convorbirea lui fatidică prin satelit, telefonul său a fost interceptat. Foarte ușor au fost stabiliți parametrii, calculându-se cu o precizie de câțiva metri locul în care se afla. A urmat programarea prin computer a rachetelor, apăsarea pe buton și... gata, despre liderul cecen se putea vorbi la timpul trecut.

Un complot ruso-american?

La început rușii au negat orice amestec în această afacere. Ei au spus că în seara respectivă nu au lansat nici o operațiune semnificativă în zona localității Gekhi-Chu. Liderii de la Moscova au încercat, pe cât posibil, să-și disimuleze satisfacția. Elțin însuși, aflat în momentul respectiv în drum spre vizita oficială în China, a declarat că el dorește să realizeze un acord de pace în Cecenia, cu Dudaev sau fără acesta. Câțiva militari ruși au fost mai puțin diplomați și au declarat că Dudaev a avut ce a căutat. Întrebarea care



se pune este însă alta: cum de au reușit rușii o asemenea performanță după ce vreme de mai bine de doi ani armata lor a dat dovadă de o neputință operațională care a trezit nedumeriri nu numai la Moscova, ci și în cancelariile occidentale? Ar fi pentru prima dată când rușii înregistrează un succes în ceea ce se numește folosirea mijloacelor războiului electronic. Specialiștii în materie spun că, strict tehnologic, această performanță ar fi putut fi realizată numai în colaborare cu americanii. Dar este posibil un asemenea scenariu? Din punct de vedere politic aproape toate analizele exclud o asemenea eventualitate. Este drept că Washingtonul, și în general Occidentul, s-a arătat foarte ferm de partea lui Elțin în multe episoade de când el se află la conducerea Rusiei, începând cu faimoasa atacare a „Casei Albe” de la Moscova

prin satelit

unde se aflau membrii fostului Soviet Suprem. Acum Vestul îl sprijină evident pe Elțin și în competiția acestuia cu ceilalți candidați pentru președinția Rusiei. Dar în problema Ceceniei, SUA și aliații săi fie au manifestat o indiferență vecină cu complicitatea, ori au condamnat din când în când faptul că Moscova nu recurge la toate mijloacele diplomatice și că reacționează militar și într-un mod disproporționat la acțiunile de rezistență ale cecenilor. Dar să meargă până acolo încât să-i ajute logistic să-l ucidă pe liderul cecen, așa ceva pare de neconceput, spun asemenea analiști.

Că o fi așa sau nu, cert este că rușii au scăpat de un adversar de temut.

Cum s-a ajuns aici?

Fără a intra în detaliile luptei de rezistență a cecenilor, trebuie amintit că, în secolul ce stă să se sfârșească, acest popor a mai fost risipit odată în patru vânturi de „tătuca” Stalin. Foarte mulți dintre cecenii, care au refuzat integrarea în Marea Uniune Sovietică, au fost transmutați în republicile din jur sau în Siberia. O mare parte din familia lui Dudaev însuși a pierit în această luptă de rezistență. În ce-l privește, el, fiind un tânăr foarte inteligent și perseverent, a ajuns repede general al Armatei Roșii și chiar s-a căsătorit cu o rusoaică (acesta a fost, se zice, unul dintre motivele pentru care o parte dintre conaționali nu-i acordau încredere deplină). Dudaev a ajuns la putere în 1991, după eșecul puciului comunist de la Moscova. La vremea aceea a avut binecuvântarea tacită a lui Elțin, prea ocupat de soarta propriului fotoliu, răsturnându-l pe Zavgaiiev, omul rușilor. Proclamând independența republicii caucaziene și încăpățănându-se să consolideze această independență, Dudaev făcea o figură oarecum



Noul lider cecen Iandarbaiev a venit în carne și oase la TV pentru a demonstra că e viu și nevătămat

singulară printre șefii de foste republici sovietice, care abia așteptau momentul ca să-și exprime din nou atașamentul față de Moscova. În Gruzia, Șevardnadze a cedat pentru că rușii au inventat războiul cu abhazii, iar șeful regimului de la Tbilisi își forțase intrarea pe scenă și nu se bucura de prea mare popularitate. Uzbecii și turkmenii au încercat să facă un fel de uniune islamică, dar au lăsat-o baltă pentru că rușii începuseră să pună la punct un plan prin care riscau să fie sufocați economic. Dudaev și camarazii săi erau însă hotărâți să lupte până la capăt. Când au pierdut conducerea operațiunilor pe plan militar, au trecut la organizarea unor lovituri de forță foarte spectaculoase și eficiente, cum a fost ocuparea spitalului din Budionovsk de către oamenii lui Samil Basaev.

Forțele cecenilor păreau slăbite, dar Dudaev organizează un nou atac la Groznii, dovedind lumii că este încă puternic. Elțin era perfect conștient că bolovanul pe care i-l-au agățat de gât cecenii ar putea să-l înecă în apele fluviului politic de la Moscova, cu câteva luni înainte de alegeri.

Iată de ce pentru Elțin însuși - care încearcă acum să se disculpe de dispariția

fizică a lui Dudaev - neutralizarea liderului cecen devenise miza principală a acțiunii sale politice în Caucaz.

Ce va fi după Dudaev?

„A murit un patriot, dar lupta continuă”, declara, la câteva zile după ce se confirmase moartea lui

Dudaev, unul dintre colaboratorii săi, Vagap Tutakov. Dar va continua rezistența cecenă în lipsa celui care era simbolul acesteia? Cel care i-a luat locul lui Dudaev, Zemlikan Iandarbaiev, a fost și el trecut, la un moment dat, pe lista celor care ar fi fost uciși. Anunțul fusese făcut la Moscova și a trebuit ca noul lider cecen să apară la televiziune pentru a dezminți zvonul. A fost un avertisment al rușilor? Așa se pare. În orice caz, noul șef al separatiștilor pare dispus să ia parte la convorbiri cu oficialități de același rang de la Moscova, dar numai după ce va afla circumstanțele morții lui Dudaev.

Moscova nu pare să se grăbească însă. Alegerile din luna iunie ocupă toată energia liderilor politici ruși. Problema cecenă a fost deocamdată pusă între paranteze, și ea va fi evocată doar de oponenții lui Elțin, care se vor grăbi să-i reproșeze felul cum a condus operațiunea militară din Caucaz.

Dispariția lui Dudaev poate să genereze două feluri de reacții în rândul populației: fie martiriul acestuia va declanșa noi energii, fie, o dată cu dispariția lui, se va atenua forța lor de rezistență, iar noii conducători vor ajunge la pace cedând o parte sau toate prerogativele autonomiei pentru care s-au bătut atâția ani.

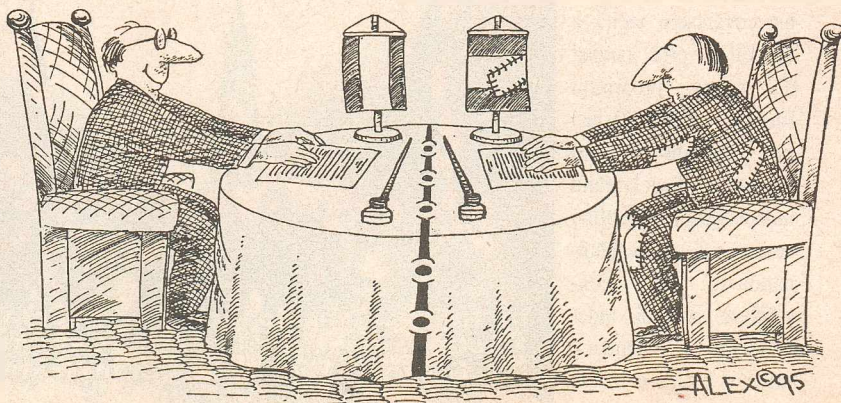
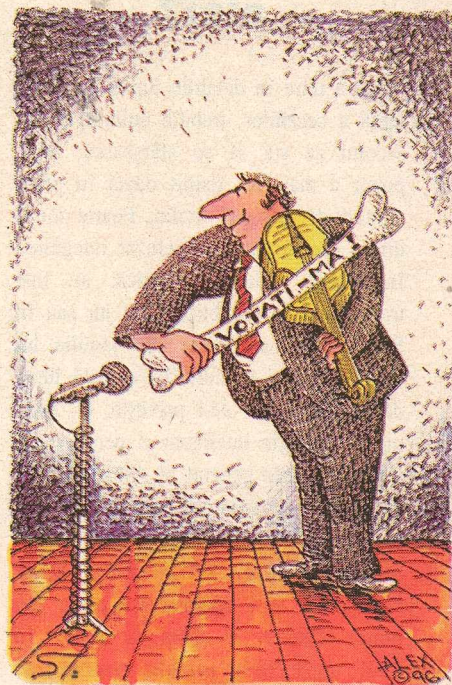
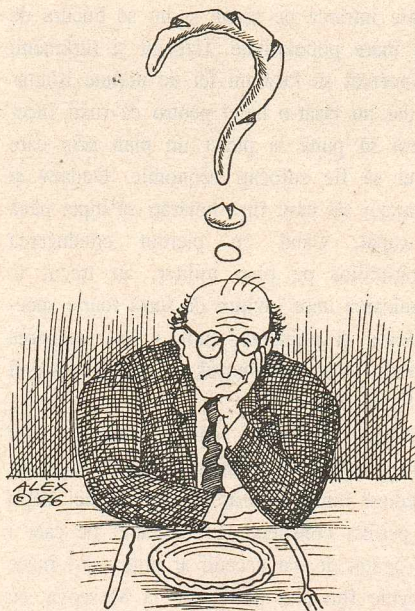
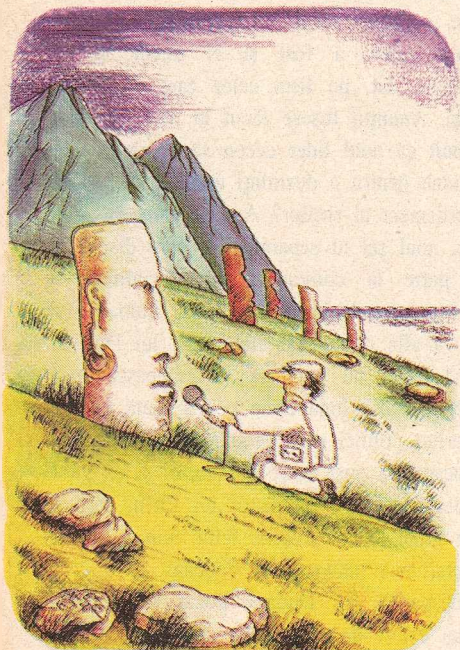
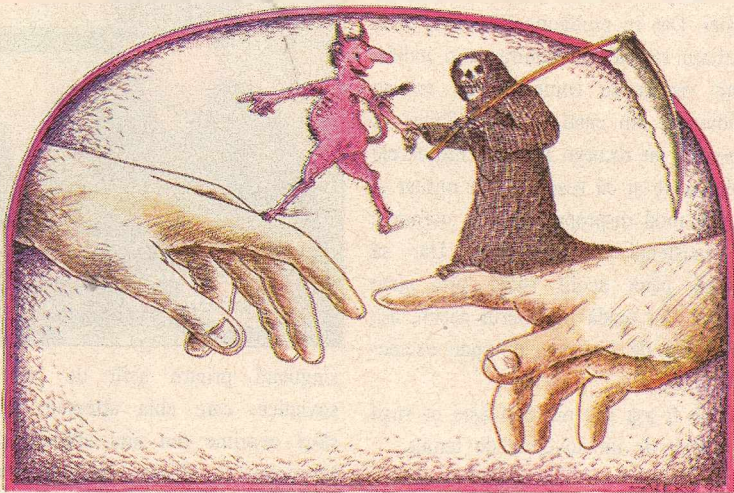
Indiferent de aceasta, rezistența cecenilor le-a adunat simpatii în multe părți ale lumii, chiar dacă oficialitățile acceptă retorica găunoasă a ascunderii realităților. Această capacitate de a nu pleca fruntea, această determinare de a lupta până la ultimele consecințe, această intoleranță la jocul mărunț al concesiilor și compromisurilor poate fi o lecție pentru multe popoare.



În timp ce la Moscova se proclamă săptămânal „pacificarea” Ceceniei, la Groznii continuă demonstrațiile antirusești

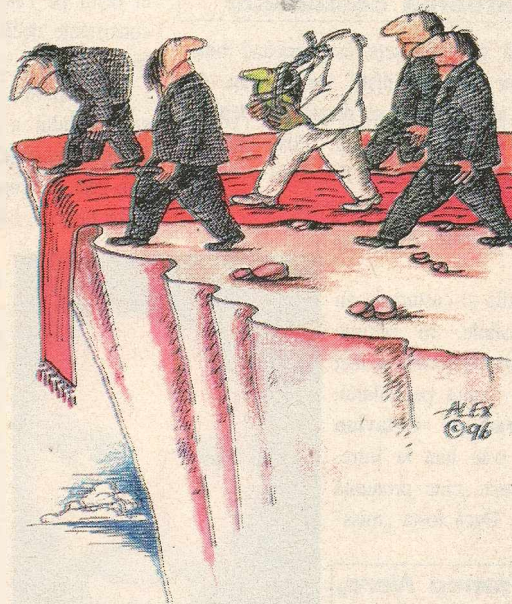
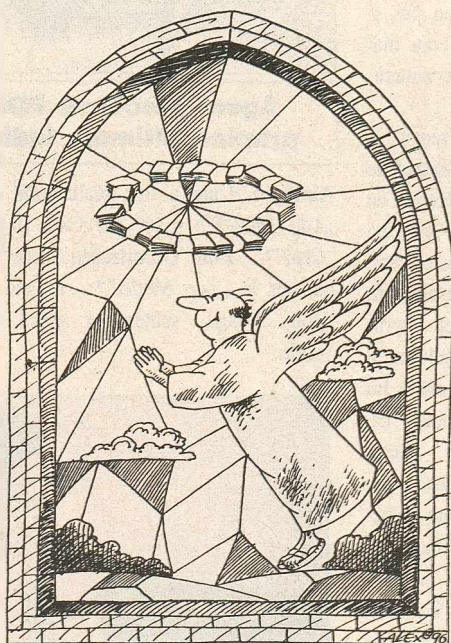
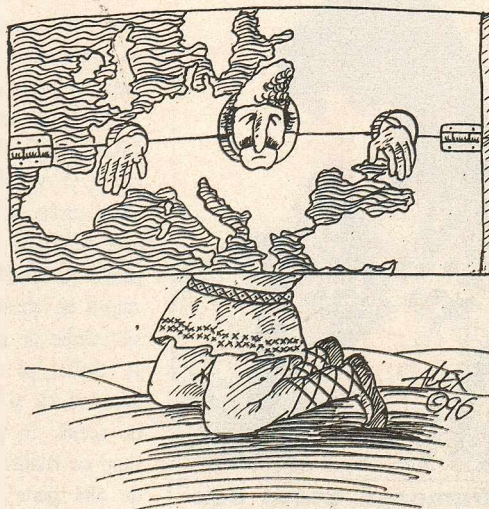
Un caricaturist

Aurel Ștefan



pentru Europa

Alexandrescu



Aurel Ștefan Alexandrescu (sau pur și simplu **ALEX**) s-a născut în 1948, la cumpăna dintre zodia racului și zodia leului, la București.

A debutat în 1975 – bineînțeles la Flacăra – și tot din 1975 a început să illustreze revista Rebus unde a publicat în cei 21 de ani de activitate neîntreruptă (!!) peste 5 000 de desene, un posibil record neomologat.

A expus la aproape toate saloanele de umor din țară, iar din 1980 se poate spune că a intrat în Europa fiind prezent în fiecare an pe simezele marilor saloane de umor de la Marostica, Vercelli, Trento, Cuneo, Ancona, Saint-Just-le-Martel, Kruishoutem, Beringen, Bornem, Knokke-Heist, Amstelveen, Fredrikstad, Atena, Istanbul, Belgrad, Varșovia, Legnica, Berlin precum și în muzeele din Tolentino, Gabrovo, Varșovia, Skopje, Istanbul.

Caricaturist de presă, el este în egală măsură un creator de gaguri închipuind pe foile de hârtie adevărate metafore grafice, știind când să fie liric și când caustic.

Desenele lui Alex, cu o tușă aparte, cu și fără cuvinte, în alb-negru sau color, au de fiecare dată poantă. Au, cu alte cuvinte, haz.

TOP-MODEL '96: ILIE NĂSTASE

Vedete

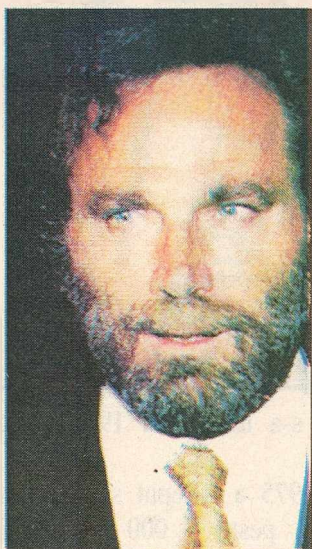


Mai frumoasă decât concurențele, Ingrid Vlasov, creatoarea costumelor

O paradă de frumusețe este oricând bine-venită, chiar dacă populisti vor strâmba din nas: „Țara arde și baba se piaptână”. Depinde însă cum o pui în scenă. Poate că nu întâmplător, la **Top Model România** o treime din Sala Palatului a rămas goală (de altfel, biletele erau între 25000 și 35000).

Scenografia și costumele au fost impecabile, în schimb prestația prezentatorilor a fost dincolo de limita penibilului. **Bianca Brad** și **Octavian Ursulescu** s-au luat la întrecere pe tema „cine pronunță mai bizar”. Dacă fosta „miss”

Franco Nero, membru în juriu, a afirmat că joacă uneori tenis cu Nastaz, pe care-l cam și bate



a descoperit orașele românești **Orastie** și **Claj** (deh!, influența Vestului, ce să-i faci?), în schimb Ursulescu e convins că, în engleză, „style” se citește **stil** și „authentic” - **autentic**. Asta ca să nu mai cităm dubioasele glumițe cu care marele prezentator ne-a obișnuit de - vai! - atâta amar de vreme.

Momentul de vârf al prezentării a fost acela în care, după parada rochiilor de seară, s-a anunțat cu emfază: „Și acum, parada rochiilor de seară!” Publicul a fremătat: probabil că aia

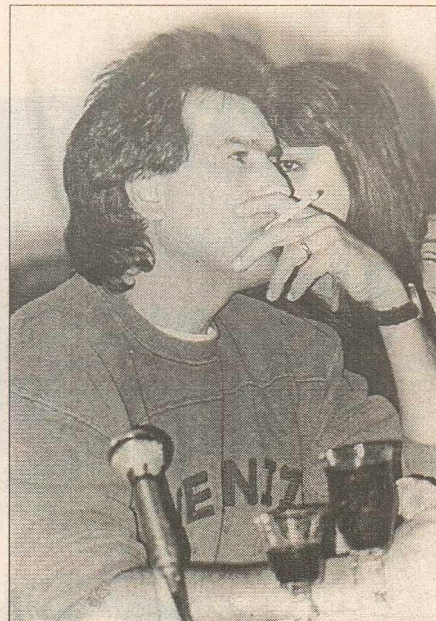
a fost doar introducerea, acu' să te ții! Drept care muzica a făcut o dată „Pa-bam!”, fetele nu s-au clintit și Ursulescu a zis: „Ei, am văzut și parada rochiilor de seară...”.

Concursul propriu-zis a fost fără istorie. S-a văzut repede că - destin să fie? - concurenta cu nr. 1 va câștiga fără probleme. Mai ales că la proba de fotomodel a fost cam singura care a înțeles ce are de făcut. Biata fată a primit la sfârșit un urs uriaș cu care organizatorii au abandonat-o pe scenă, fiind nevoită să-l târâie de urechi până în culise. Mai bine îl târâia pe Ursulescu... Nu-i mai puțin adevărat că și o parte din juriu a fost uitată pe scenă, în picioare, vreo zece minute, în timp ce Bianca și Tavi își căutau notițele. Pe de altă parte, e simpatic faptul că premiile speciale, oferite de diverși sponsori (au pus și ei ochii pe câte-o fătucă, ce vreți?) erau mai consistente decât cel al câștigătoarei concursului.

De departe, momentul cel mai reușit al spectacolului a fost cel oferit de **Teatrul de Modă „Prestige” din Chișinău**: o lecție de bun-gust la superlativ, o combinație perfectă între muzică, balet, costume și joc actoricesc.

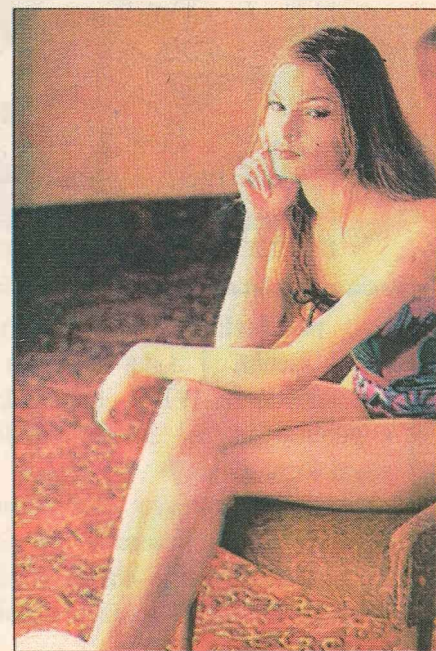
Să nu uităm însă esențialul: după pauză, cu vocea sugrumată de emoție, Ursulescu a anunțat prezența în sală a lui **Ilie Năstase**. Nu contează că, întâmplător, era și Victor Ciorbea pe-acolo, ăsta n-a jucat tenis. Campanie electorală pentru tenisman au făcut și **Franco Nero** și **Toto Cutugno**, care chiar i-a indicat lui „Nastaz” ce are de făcut după ce devine primar. Altfel, Toto a fost spontan și simpatic, ca și la „Cerbul de aur”. Când Bianca, tamesam, a intrat pe scenă și l-a pupat, el i-a spus: „Trebuie să profit și eu de ocazie. Închide ochii...”.

Prezentatoarea s-a supus, emoționată, drept care Toto a sărutat-o părințește pe frunte... Una peste alta, ar fi fost o seară plăcută, cu două condiții: să-l pensioneze cineva pe Ursulescu și să le explice oaspeților străini cum e cu campania electorală. Dar, ce să-i faci, lumea e plină de coincidențe: Cine-l aducea pe Nastaz, în direct și la o oră de vârf, la „Ceaiul de la ora 5”? - **Marina**



Agent electoral PDSR, primind ultimele indicații

Almășan. Cine a fost realizatorul TV al lui „Top Model”? - tot ea. Cine e abonată la „Ceai”? - **Zina Dumitrescu**. Cine era coproducător la „Top Model”? - tot ea. Vorba lui Fănuș Neagu, suntem o gașcă mică, dar veselă.



Valentina Pelinel (București, 15 ani, 1,80-78-62-91) a intrat prima și a ieșit prima

TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

Cronica spoturilor publicitare

● Vom începe cronică din acest număr prezentându-vă unul dintre cele mai bune spoturi publicitare difuzate vreodată pe posturile românești de televiziune. E vorba despre reclama la pagerul „Bell Pagette” realizată sub forma unui desen animat al cărui personaj principal este o băbuță caricaturizată. Stând la o coadă interminabilă - care ne trimite cu gândul la vremurile de tristă amintire, dar nu ne scoate total din actualitate - băbuța dotată cu un pager primește mesajul cum că la alimentară de după colț nu e coadă. Se strecoară tiptil din rândul la care stătea dar, o dată ajunsă la noua alimentară, descoperă cu stupor o coadă și mai mare alcătuită numai din posesori de pagere...

● În timp ce firma „Chipita” și-a lansat noul croissant „7 Days” „complet tras în ciocolată” printr-o reclamă anodină, dar bine filmată, concurența nu a stat degeaba. Firma „Star Foods” a renunțat în sfârșit la spotul în care toată lumea era cuprinsă de o veselie suspectă după ce mușca din croissantul „Fantastic Star” de parcă acesta nu ar fi fost umplut cu ciocolată ci cu alte substanțe, înlocuindu-l cu o reclamă în

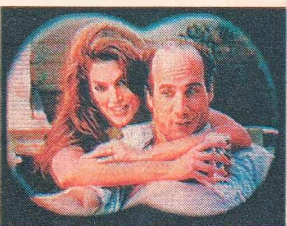
care banalul corn zboară ca un OZN prin oraș aterizând în cele din urmă drept într-o farfurie. Doar sloganul e puțin cam imbecil „Ce ți-aș face de te-aș prinde!”.

● La categoria rateuri includem de data aceasta spoturile autohtone la deodorantele „Farmec” și la cafeaua „Extra Arabica”. Primul e un remake prost al unui spot străin la deodorantul „Speed Stick”, în care o tânără, nu tocmai telegenică și cu o voce nu tocmai frumoasă, apare în diverse cadre întunecate prin care, ca o inovație, plutesc fără nici o legătură cu nimic baloane de săpun - sperăm că nu de la deodorantul în cauză. Al doilea este spotul de 10 secunde la cafeaua „Extra Arabica”. Hiba lui constă în faptul că acțiunea nu se petrece, așa cum ar fi dorit realizatorii, pe una din acele terase imense ce dau spre curtea interioară și spre piscină din



filmele americane, ci chiar în fața intrării unei banale case. Or, e cel puțin ciudat să întinzi masa și să-ți bei cafeaua la poartă.

● Noua reclamă la Pepsi demonstrează încă o dată marea luptă pe care o dă cu Coca-Cola pentru supremația mondială în ceea ce privește vânzările de băuturi răcoritoare. Spre deosebire de tactica promoțională adoptată de Coca-Cola, Pepsi produce în continuare spoturi la limita legalității bazate pe comparația cu firma concurentă. Într-un spot mai vechi, neprezentat la noi, un automat de Pepsi aflat la început lângă unul identic de Coca-Cola se ridică în chip miraculos undeva în ceruri. Mai puțin kitsch de data aceasta, dar mizând tot pe faptul că ambele băuturi sunt identice, însă Pepsi are o oarecare doză de „magic”, noul spot are **a v a n t a j u l** prezenței top-modelului **C i n d y** Crawford, în rolul celui „magic”...



Femeile care ne dau știri



ALESSANDRA STOICESCU

(„Observator” - Antena 1) face parte din echipa de crainici (femei și bărbați) foarte prezentabili pe care a știut să-i adune Stelian Țurlea. Pe cât de drăguță - pe atât de naturală, mobilă, niciodată crispată (după un incident

tehnic a cerut, zâmbind, scuzele de rigoare). Întotdeauna cochet îmbrăcată. Gest caracteristic: ridicarea sprâncenelor, într-o mirare care parcă ar spune: „Ei, ce credeți că s-a mai întâmplat?”.

EMILIA NICOLAESCU

(„Actualități” - TVR) poate fi deja socotită printre „clasicii” emisiunilor de știri. Uneori - fără ca asta să pară a fi o politică generală a postului - ia microfonul și pleacă „pe teren”, ceea ce nu poate să-i fie decât benefic. O voce inconfundabilă, ușor guturală. Se străduiește să „joace” știrile, alternând tonul grav cu cel șăgalnic, dar cel mai adesea pare să sufere de o durere ascunsă (deci e puțin patetică). Îmbrăcată elegant, dar nu întotdeauna bine pieptănată. Are tendința de a clătina prea mult capul.

„BLUR”: „Charmless Man” („Omul lipsit de farmec”) este un videoclip în același timp ironic, autoironic și psihologic. Un personaj cu o figură de mafiot, cu fața ca o mască, dă peste formația care cântă, oriunde s-ar duce. La început îi găsește pe scenă, ceea ce pare normal, apoi în lift! Deși i se cântă la ureche (vă dați seama cum ar suna un concert

A opta artă (videoclipurile)

rock într-un ascensor, fie el și ceva mai măricel!), omul rămâne impasibil. Abia afară din clădire, când îl descoperă pe solist așteptând lângă mașina lui, „Charmless Man” își iese din fire și îl îmbrânțește, demarând pe urmă în trombă. Degeaba: va regăsi formația cântând la fiecare colț de stradă, inclusiv după ce, dezlănțuit, trece cu mașina peste ei!

Trimiterile pot fi mai multe și, probabil, sunt valabile simultan: disprețul agresiv al unora față de „muzica aia zgomotoasă” (nota ironică), insistența cu care unele hit-uri pătrund peste tot (nota autoironică) și - la modul general, filozofic-psihologic - o imagine/melodie/amintire obsedantă, de care nu poți scăpa oricât ai face.

Montajul este alert, fără a fi obositor, iar cântecul - nu foarte personalizat - mai degrabă liniștit.

În fine, story-ul videoclipului mai poate fi citit și altfel: De ăștia nu scapi nici dacă-i calci cu mașina!

Opinia gospodinei



Rep: Ce emisiuni de televiziune urmăriți, și de ce?

Elena Diaconu, pensionară: Aparatul meu nu prinde decât Programul 1 al TVR. Urmăresc emisiunile de știință, serialele, filmele - de pildă am urmărit „Edera”, care mi-a plăcut pentru că la început a fost ca o poveste, cu o „Babă Cloantă”, și s-a sfârșit într-un final plăcut, acceptabil.

Mariana, muncitoare: Foarte mult îmi place tot ce-i la televizor! Urmăresc... cum se spune...?.. aia la patru și jumătate (n.r.: „Dragostea mea, durerea mea”) și cealaltă, „Iubiri amăgitoare”... Îmi place pentru că le urmăresc mai de mult.



Pagină realizată de
ALEXANDRU ARION ■
TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

Aparținând unui ieșean

A doua colecție po din lume este d

**O ediție-miniatură
a „Luceafărului”
a fost obținută
trișând la pocher**

Colecția particulară „Eminescu” a lui Dumitru Grumăzescu este a doua din lume, devansată fiind doar de cea a americanului Louis Marder, colecționar de Shakespeare. În total, cuprinde peste opt mii de piese, exact câte nici proprietarul nu mai știe, pentru că, de vreo trei ani, nu s-a mai oboșit să țină o evidență la zi.

Dumitru Grumăzescu a achiziționat prima carte de Eminescu în 1960. Avea pe atunci șaisprezece ani. În urma unui accident, pentru mai bine de un an, a fost complet orb. Când a intrat în posesia cărții, abia începea să vadă iar. Probabil că destinul dlui Grumăzescu a fost special croit ca să adulmece și să adune cărțile, obiectele personale ori corespondența poetului național. Da, cam așa s-ar părea. Deși, de cele mai multe ori, se poate spune că obiectele l-au găsit pe el și nu viceversa.

Da, nu încapă îndoială că, atunci când omul poartă în el pasiune și bunăvoință, nici Fortuna nu stă picior peste picior și dezleagă cuvinte încrucișate. Ba, dimpotrivă, zeița devine atentă și sensibilă, cum îi șade bine unei zeițe. De exemplu, ediția a IV-a a „Luceafărului” editată la Galați de H. Fischer (în 1936), o miniatură nementionată în Bibliografia Eminescu a Academiei, a fost procurată de dl Grumăzescu de la un pocherist înrăit. Omul i-a promis-o, la o bere de „Azuga” și niște mătite proaspete, cu muștar. A câștigat-o,



**Câteva din miniaturile
colecției Grumăzescu**



după o noapte în care și-a pompat în plămâni fumul a trei pachete de țigări, așa de concentrat era. Oricum, a prins bine concentrarea nervoasă, fiindcă în palmă i s-a desenat un careu de popi cu as în coadă, cum rar se poate vedea pe terenurile noastre pocheriste.

Când proprietarul cărții-miniatură a rămas fără un sfaț, ca orice cartofor în dificultate, s-a gândit să-și pună ca miză ceasul de aur ori lăntșorul cu cruciuliță de la gât. Însă câștigătorul a protestat:

– Nu, monșer, adu cărțulia aia mititică, știi mătăluță care.

– Cum? – nu i-a venit omului a crede – flecuștețul ăla, mângălit cu litere pe care, ca să le poată citi, până și fânțarul trebuie să-și pună ochelari pe trompă?

– Da, ai auzit bine, chiar flecuștețul ăla.

În sfârșit, afacerea s-a perfectat și colecționarul s-a trezit cu bijuteria în palmă. Pentru că este un iubitor al adevărului, pocheristul a recunoscut, ulterior, că acel strălucitor careu de popi a fost cumva ajutat, cu două cărți din mânecă. Da, a trișat. Dar asta deja este o altă poveste.



**Oricine are drum pr
pe la „Galeriile antic
Lăpușneanu. Dacă de
pe bună dreptate, că
cu Eminescu, atunci în
Dumitru Grumăzes
acasă la p**

**Turiștii străini cred că
proprietarul colecției e
vreun strănepot al lui
Eminescu**

În afara acelei miniaturi „Luceafărul” colecția Grumăzescu are în componență și a unicate ori ediții nementionate în Bibliogra



„Eminescu”. De pildă, „Poezii” – apărută în 1907 sub îngrijirea lui I. Săndulescu – ediție neconsultată nici de Perpessicius, nici de Călinescu; „Poezii” – două volume, de mărimea unui pachet de țigări, apărute la „Socec” (în bibliografia Academiei se menționează că au apărut doar volumul întâi) etc.

În plus, colecționarul se poate lăuda și cu numeroase ediții străine. Eminescu a fost tradus în 65 de limbi, iar colecția Grumăzescu deține traduceri din 49.

Cum spuneam, anticariatul dlui Grumăzescu este unul din magnetii principali ai Iașului.

Articulară de carte despre Eminescu

**„Ași trece obligatoriu și
întâi”, de pe vechea stradă
de lași se poate spune,
confundă, în mare parte,
jazinul cu vechituri al lui
poți crede că ai ajuns
la național.**

turistic. Săptămânal, mii de oaspeți deschid ușa
cu clopoțel, apoi întreabă ce vechituri noi au
mai sosit. Distracția mare este atunci când so-
sesc grupuri de turiști străini. Din cauza unei
oarecari asemănări fizice între proprietarul anti-
cariatului și Mihai Eminescu, mulți îl întreabă:
„Ca va, monsieur Eminesco? Cum vi se par
inflația și celelalte?” Desigur, ei îl consideră pe
monsieur Grumăzescu vreun strănepot al lui
Eminescu, atins de boala colecționatului pentru
a-și cinsti cum se cuvine strămoșul.

Din cauza lui Creangă, anticarul era să piară sub lovituri de polonic

Ca orice mare îndrăgostit de Eminescu,
Dumitru Grumăzescu și-a dăruit o mare parte a
sectorului afectiv prietenului său, Ion Creangă.
Poate că i se trage și de la prea mult scăldat
în Ozana, dumnealui fiind de loc din Târgu
Neamț.

Din colecția sa particulară, dl Grumăzescu a
împrumutat revistei **Timpul**, „Povestea
poveștilor”, savurosul basm pentru adulți, con-
siderat pe nedrept pornografic. Ce scandal a mai
cunoscut atunci, în vara lui 1990, apaticul Iași!
Ce explozie de bătrâni mănate de o rușinată
indignare, ce de domnișoare, cuprinse de vino-
vătă uluială! Ehe, să fi putut pune gospodinele
mănuța pe musiu Creangă, cum i-ar mai fi
smuls bărbuța, fir cu fir. „Halal, poftim pe cine
studiază copiii noștri la școală!” – își spuneau
ele, pe stradă, în loc de „Bună ziua, dragă!”.

Atunci, dl Grumăzescu a tremurat pentru
zilele lui, riscând să piară sub loviturile de
cratiță sau polonic ale comando-urilor de femei.
Până la urmă, s-a întâmplat ca și cu „Basic
instinct”, filmul atât de comentat, pe care însă
nici un român, indiferent de sex sau vârstă, nu



Una din producțiile
Editurii „Flacăra” de acum un secol

l-a scăpat. Iar „Povestea poveștilor” s-a așezat
în vitrina cu trofee a „Literaturii române”.

Și pe vremuri, „Povestea poveștilor” își avea
degustătorii săi profesioniști. Să-l amintim doar
pe năbădăiosul Carol al II-lea, care și-a coman-
dat, la Editura „Fischer” din Galați, o ediție
miniatură. O ținea (unde în altă parte?) în
buzunarul de la piept. De câte ori era stresat,
ori i se îneca vreo corabie, scotea jucăria din
buzunar și proasta dispoziție se ducea pe pustii.

Eminescu era mai înalt ca Prince

Cei mai mulți oaspeți ai „Galeriilor anticari-
at” se arată interesați nu atât de opera poetului
cât de anumite chichițe biografice, picanterii
fără de care ne-ar zbura din nări aerul parfumat
al Balcanilor. Cât de scund era Eminescu? Dle
Grumăzescu, este adevărat că Ion Luca
Caragiale a avut o aventură cu Veronica și că
Eminescu, peste măsură de afectat, nu a discu-
tat cu nenea Iancu doi ani încheiați? Acest
zvon a fost, într-adevăr, lansat de Maiorescu,
cel care, ca orice bărbat, a încercat să...?

Dumitru Grumăzescu se pricepe să mențină
limita decenței în aceste discuții incomode, să
răspundă cu umor. Într-adevăr, Eminescu se
măsura vara, la Văratec, lângă tocul ușii. Avea

1,59 metri și era foarte lat în spate. Da, puțin
cam scund, dar să nu uităm că pop-star-ul ăla,
Prince, este și mai mărunțel. Și, cu toate ace-
tea, pentru bieteale femeii reprezintă o
amenințare mai mare decât celulita ori can-
cerul de sân.

Cât despre Caragiale, ar fi multe de spus.
La vremea aia, dacă un bărbat se pricopsea cu
o aventură amoroasă, fie ea și imaginară, își
închipuia că l-a prins pe Dumnezeu de un
picior. Din alt fel de aluat erau modelați
urmașii lui Adam pe atunci, iar discreția nu era
considerată o meteahnă, dar, oricum, pe-aproape.

Peste 24 000 de ani se va naște un al doilea Eminescu

În luna iunie a acestui an, Dumitru
Grumăzescu va reedita cartea **Cer și destin** a lui
Armand Constantinescu, cel care a reconstituit
aspectul cerului din zilele de naștere și influ-
ența fiecărui astru asupra scriitorilor Eminescu,
Alecsandri, Ion Luca Caragiale ș.a. În cazul
poetului național, doar peste 24 000 de ani
cerul va
arăta la fel
ca în ziua
sa de naște-
re. Sunt ne-
cesare două-
zeci și patru
de milenii
pentru ca
astrele să fie
la fel de
amabile cu
cel născut în
ziua respec-
tivă, cum au
fost cu Emi-
nescu.

Se va naș-
te, atunci, un nou geniu, un nou Eminescu? Să
avem răbdare, să așteptăm, ne sfătuiește
Dumitru Grumăzescu. În fond, în România,
24 000 de ani nici nu-ți dai seama când trec.



În „Galeriile anticariat”
din Iași cu dl
Grumăzescu

Fotografii de RADU ANECULEAȘI ■

Danaidele

sau

Hai să ne jucăm cu oamenii!

Danaidele este un spectacol făcut de **Silviu Purcărete** pentru a cuceri Europa. Este finanțat de câteva festivaluri internaționale și reface cu puterea artei exodul danaidelor care părăsesc Egiptul și cer azil în Grecia. O sută de tineri, 50 de fete și 50 de băieți rași în cap, vor vizita Europa și vor spune că îi aparțin. „*Asta e Europa! Creștinismul iudaic și spiritualitatea greacă. Amândouă aceste entități au la bază un mit care povestește o fugă din Egipt. Evreii au fugit din Egipt, aceste fete fug și ele din Egipt. Fascinant, greu de explicat*”. Exodul celor 50 de danaide curtează până la violență de 50 de egipteni, ajunse neveste și criminale din ambiția tatălui lor, Danaos, îl trăiesc și astăzi în diverse forme locuitorii Pământului, refugiații din Africa, Asia sau Bosnia, est-europenii și sud-americanii.

Spectacolul are la bază un scenariu scris de Purcărete după ruinele unei trilogii antice. Inițial textul a fost scris în franceză și ar fi rezultat un spectacol de 14-16 ore. Dar la Craiova, unde s-a lucrat în cantonament, lucrurile s-au limpezit de la sine. Au fost concepute mai întâi scenele cele mai importante și cele mai plastice, apoi legăturile dintre ele și a rezultat un spectacol de teatru-imagini care durează nici două ore.

Regizorul-dictator

Minunea la Craiova a fost! Acolo, Silviu Purcărete le-a explicat celor o sută de tineri că ei nu sunt figuranți, ci actori care interpretează rolurile principale. I-a învățat că teatrul are nevoie de monasticism și reclusiune, că trebuie să urmeze legea tăcerii pentru a se concentra mult mai bine. „*Trebuie să ne întoarcem în trecut, în anonimat și tăcere*.” Regula tăcerii a fost aplicată inclusiv echipei logistice. Toți au acceptat și ideea că regizorul este un dictator, dictatorul unui mesaj. Printre zecile de ore de exerciții simple, de reluări și reluări, Silviu Purcărete le povestește parcă tinerilor: „*Teatrul se joacă cu ochii, 80% din teatru e ochiul. Teatrul se face cu energie. Sunteți 200 de ochi, nu figuranți!*” **Paul Chiribucă** și **Iosif Herțea** s-au încurcat uneori în timpul scurt și ritmul de

șantier, 12 ore pe zi, **Ștefania Cencan** a trebuit să facă decorul și costumele în timpul repetițiilor, uneori pornind de la fotografii contemporane cu refugiați, **Victor Rebengiuc** a renunțat la București pentru a fi permanent la Craiova cu echipa, **Marina Constantinescu** a scris o carte despre cum s-a făcut acest spectacol. **Radu Beligan**, cu palmaresul său, ales ca interpret al lui Zeus, a acceptat rolul imediat pentru că avea nevoie de o nouă terapie în munca sa, de un spectacol care nu se face după obișnuita rutină teatrală.

Splendoarea și abjecția omenească

Danaidele este un mare spectacol de teatru-imagini. Fiicele lui Danaos și egiptenii sunt personajele principale, care trebuie să aibă voluptatea unității. Mai ales danaidele, purtătoare ale unor valize albe din lemn, trebuie să facă gesturi simultane. După ce ajung pe țărmul Argosului, se așază ordonat pe o parte a scenei și vor mânca. Toate trebuie să apese în același timp pe butonul valizei, să deschidă capacul, să ia pâinea și cana, să lase capacul și să muște din pâine în același ritm.

Și danaidele și egiptenii creează imagini surprinzător de frumoase cu un decor simplu și trupurile lor. Valizele albe ale fetelor par-

ticipă la compoziții coregrafice impresionante: zidul care va fi dărâmat de egipteni, domi-noul, cimitirul, locul nunții și al crimei. Scenele piesei curg una din alta, liantul fiind de multe ori felul în care pășesc actorii. Danaidele îi vor omorî pe egipteni și apoi vor fi condamnate de zei. Zeii, la marginea scenei, ne spun povestea în felul lor, este un teatru în teatru care dă tema spectacolului: „hai să ne jucăm cu oamenii!” Spectacolul este o fină psihanaliză a acestei idei, dramatizată prin folosirea personajului colectiv al danaidelor și egiptenilor.

Danaidele și-a început turneele europene cu Viena. Am spus că Purcărete a făcut acest spectacol ca să cucerească lumea. Totul are și o parte sentimentală, pentru că regizorul vrea să umble în zone emoționale cât mai profunde: „*De fapt cred că asta căutăm tot timpul – a arăta într-un mod mai concentrat și mai vizibil câtă splendoare și câtă abjecție există în orice gest omenească, în orice situație omenească*”. Nu întâmplător finalul spectacolului este o orgie frumoasă. În legendă, danaidele mor spânzurate sau înjunghiate, după zeii care dau pedeapsa. Pe scenă sentința e dată de Zeus, o îndeplinește Hermes, cinic, cu un șut în valizele albe care cad ca un domino. În oglindă, danaidele urmează obiectele și sfârșesc secerate tot ca niște piese de domino.

REMUS ANDREI ION ■

Cei 50 de egipteni care atacă danaidele





Seducție și exasperare pentru „Tamerlan cel Mare”

„De exemplu am în minte un spectacol « O mie și una de nopți » într-o serie care să cuprindă substanța epică și morală a acestui mit-fluviu.”

„Pe mine m-a preocupat până acum definirea și redefinirea unor eroi în situații de criză, cum e **Don Juan, Don Quijote, Făt-Frumos...**” „Acum însă mă preocupă aceste epopei fundamentale ale lumii, m-ar interesa mai degrabă niște mari desfășurări epice care conțin în sine un anume tip de mărturie modelatoare. De

exemplu, există un ciclu de piese ale lui **Marlowe** despre **Tamerlan cel Mare**. Sunt niște piese care se încheagă într-un fel de epopee asupra felului în care poate fi cucerită lumea”.

„[Teatrul] e chiar un centru de putere, e un fel de generator de înaltă tensiune... Aș face, dacă s-ar putea, un tip de spectacol (nu văd deocamdată cine s-ar încumeta să-l scrie), care să fie un fel de ziar comentat, îmbinând evenimentele în curs cu situații dramatice neobișnuite, cu happeningul, mai

știu eu? Și care să aibă o apariție periodică, lunară chiar, dacă s-ar putea”. „Deceniile astea de comunism au produs ceva rău mai ales în mințile noastre, ale tuturor.”

Poate tocmai din pricina asta visez la un spectacol cu o arie foarte largă de reprezentare, chiar geografic vorbind, fiindcă văd în teatru un mijloc care să poată zgudui, transforma, rezolva probleme de mentalitate sau maladii sociale...”

Aceste declarații ale regizorului **Victor Ioan Frunză** (la „divanul în fostul protocol” cu **Miruna Runcan** și **C.C. Buricea-Mlinarcic** din aprilie '92) sunt o avanpremieră la momentul **Tamerlan cel Mare**. Citite cu atenție, ele dezvăluie un personaj cu intuiții cuce-ritoare, pasionat de putere (prin teatru) și fermecat, hipnotizat aproape de grandoearea spectaculosului.

200 000 000 de lei pentru o montare

În primăvara trecută **Victor Ioan Frunză** și **Fănuș Neagu** au anunțat un proiect nemaîntâlnit la **Teatrul Național**: repetarea în paralel a două spectacole ample, **Don Juan de Molière** și **Tamerlan cel Mare de Marlowe**. O distribuție strălucită, sponsorizare chiar de la **Banca Națională**, angajarea unei orchestre adevărate și a zeci de figuranți au fost primele date de senzație. **Fănuș Neagu**, entuziast, a promis de toate realizatorilor **Adriana Grand** și **Victor Ioan Frunză**. Era în joc primul program serios din cariera sa de director. Totul a demarat în forță, mai ales pentru **Tamerlan** care era o premieră pentru România. La o conferință de presă, **Adriana Grand** a arătat schițe de decor, faxul teatrului a fost scos din amorteală după luni de uitare, redacțiile ziarelor și televiziunilor au fost bombardate cu comunicate, au fost negociate interviuri cu inter-preții principali.

Interpretul lui **Tamerlan**, **Ovidiu Iuliu Moldovan**, cel care a insistat pentru acceptarea proiectului **Frunză**, a renunțat la visul carierei sale, un **Richard II**, în favoarea „biciului lui Dumnezeu”.

Până spre finalul stagiunii trecute lucrurile au mers normal, **Don Juan** era aproape pus pe scenă. După vacanță au început pro-

bani, se cheltuise deja o parte din buget și nici unul din cele două spectacole nu intrase în repetiții generale. **Gheorghe Dinică** s-a retras din distribuție, i-a urmat **Dan Puric** care a plecat (sau a fost dat afară, după spusa regizorului), **Ilinca Goia** va pleca și ea. A apărut **Gheorghe Visu** și aproape totul a fost reluat. **Don Juan** s-a oprit, se repeta doar **Tamerlan**. Prin teatru se sușotea, au început să circule zvonuri, se căutau în continuare sponsori. Se repeta fără decoruri și costume pentru că nu mai erau fonduri. Regizorul afirmă că spectacolul a fost gata în ianuarie din punct de vedere actoricesc și regizoral, dar nu au fost bani pentru decoruri.

În fine, în martie încep reprezentațiile în toiul unei campanii de interviuri și declarații îmbibate cu venin. Pentru **Tamerlan cel Mare** s-au cheltuit peste 200 de milioane de lei și fiecare reprezentație costă alte câteva milioane. Trebuie plătiți de fiecare dată zeci de figuranți și orchestra Teatrului de Operetă. Nimeni nu mai spune că **Tamerlan** este o capodoperă, un mare spectacol, amendările privesc regia, dramatizarea, interpretarea. Însuși regizorul are tentația lucidității: „Eu nu spun că spectacolul e fantastic, dar cel puțin ca demers teatral, ca propunere reprezintă un aspect pozitiv”.

Un spectacol neverosimil

Autorul piesei **Tamerlan cel Mare**, **Cristopher Marlowe**, a fost un năzdrăvan al timpului său. Era un concurent al lui **Shakespeare**, dar mai mult în joacă pentru că oricum scria numai așa cum vroia. A fost acuzat și întemnițat pentru spionaj, homosexualitate și dezmăț și a murit tânăr.

A scris însă cu o mare poftă despre oameni ai excesului, firoși,

răvnitori. **Tamerlan** este într-un fel capodopera sa. **Andrei Șerban**, după spusele lui **Ovidiu Iuliu Moldovan**, fascinat de **Tamerlan**, a renunțat la spectacol pentru a evita riscul căderii într-un soi de „patetism și eroism gongoric”. **Victor Ioan Frunză** a scăpat de această frică operând în primul rând masive tăieturi în text. Dramatizarea subțiază foarte tare pasajele iubirii dintre **Tamerlan** și **Zenocrate**, ocolește fragmentele epico-dramatice care dezvoltă istoria lui **Timur Lenk**, creatorul unui imperiu mongol. Spectacolul de la **Național** se evidențiază prin neverosimilitate. Totul începe cu o uvertură, ca la operă. E frumoasă muzica, dar în cazul de față orchestra nu are rost decât dacă vrei cu orice preț să ai superproducție. Când scena

Cei trei fii ai lui Tamerlan aleg între a fi sângeroși și a se sinucide



blemele. Actorii s-au săturat de repetiții, **Tamerlan cel Mare** a devenit o prioritate, costumele și decorurile aveau nevoie de mulți

se deschide, în negru, orchestra tace și oracolul, personaj inventat, va spune un prolog.

Păstorul Tamerlan o ia de nevastă pe Zenocrate la fel de calm cum îi va lua prizonieri și pe temutul Baiazid și pe turcoaica sa. „Ai avut un noroc chior!” Ca să-și impună porecla de „bici al lui Dumnezeu” vrea sânge de adversar, omoară tot ce-i iese în cale și cere ca fiii să-i urmeze exemplul. Toată povestea angrenează tehnologia scenei, trapele cad și se ridică, cortinele pâlăie, se fac șanturi, tribune, hăuri. Tamerlan **privește obiectiv**, face **dineuri festive** la care se mănâncă burete tăiat ca bucățile de cașcaval și doar pentru prizonierul Baiazid există o halcă de carne vie. Tamerlan stă gânditor lângă un glob pământesc lustruit, iar după ce a admirat cum **zboară membre amputate în aer** moare blajin în poala oracolului care-i spune: „ai fost o scârbă a omenirii, un scelerat!”

Scene caraghioase: Tamerlan îl calcă în picioare pe Baiazid, folosit pe post de preș, dar din cauza proporțiilor celor doi actori, **Ovidiu Iuliu Moldovan** și **Gheorghe Visu**, Tamerlan se clatină pe spinarea firavă a sultanului; Olympia, regina unei cetăți cucerite, taie gâtul propriului fiu și renunță instantaneu la sinucidere când dă cu ochii de mezinul lui Tamerlan; Baiazid vrea să moară sfărâmându-și capul de gratii, dar cum gratiile sunt niște coloane mari de tablă și neon, izbiturile sună a gol, iar gestul este repetat și de Sabyna (**Florina Cercel**), patetica sultană.

Singurul moment tare al spectacolului are ca recuzită un glob geografic și o cușcă din fier asemănătoare cu un mare glob pământesc. În cușcă, Baiazid și Sabyna prizonieri. Afară, Tamerlan, mândru, privește globul, îl rotește, la fel cum supușii lui rotesc cușca sultanului. Acum căpetenia mongolilor știe că va fi un cuceritor, înspiră măreție și teamă.

Dar ceea ce ar fi putut să mărească energia spectacolului, zecile de figuranți, sunt aproape imobili. De obicei personajele vorbesc, iar figuranții stau în jurul lor nemișcați. Dacă scena ar fi fost mai mică s-ar fi putut renunța la ei foarte ușor. Așa, arată ca într-o schemă a spectacolelor patriotice din ultimul deceniu ceaușist.

Războiul declarațiilor

Victor Ioan Frunză are gustul provocării. Seduc și exasperează în același timp. Preocupat de starea de imoralitate care domnește în lumea noastră teatrală, V.I.F. își regizează aproape orice declarație. **Fănuș Neagu** a spus despre el la televiziune că este mai apucat dar îl înțelege, că este o valiză cu insulte găurită cu 32 de burghie tot de el făcute. Iar **Leopoldina Bălănuță**, ultima venită în distribuție, a văzut un „șnur” și a găsit în trupă o atmosferă extraordinară. **Mihaela Rădescu** și **Balazs Attila**, dați afară de la Naționalul din Tg. Mureș, sunt gata să-l urmeze peste tot, dar **Gheorghe Dinică** și **Dan Puric** nici nu vor să mai audă de Frunză. O actriță i-a dat o palmă regizorului, enervată la maximum. Însă **Maia Morgenstern**, interpreta lui Zenocrate, spune că: „nu există Tamerlan cel Mare, ci Tamerlan iubitul meu”. Sunt oameni care și-au riscat cariera pentru Frunză, care au acceptat să lucreze la Tamerlan deși sunt plătiți puțin și rar. **Fănuș Neagu** se plânge că



Maia Morgenstern - Zenocrate

a rămas cu 50 de costume făcute care nu sunt folosite în spectacol și 6 coridoare vopsite cu vopsele care nu se mai curăță. Auzit și că Frunză ar avea un carnetel negru în care își notează meticolos dușmanii. În războiul declarațiilor s-au folosit și cuvinte grele. Exemplu: **Vasile Filipescu**, inițial actor apoi asistent de regie: „Cine nu a agreat acest spectacol și ne-a înveninat cum a putut atmosfera, dar evident n-a reușit, îl pot numi criminal”.

REMUS ANDREI ION ■

Prețioase indicații

După ce am scris acest articol l-am sunat pe Victor Ioan Frunză pentru niște fotografii din Tamerlan. M-a refuzat, supărat pentru un articol mai vechi, făcându-mi o propunere: „Nu mai cereți informații despre proiectele mele, scrieți despre minciuni”. Apoi a închis telefonul, regulamentar, fără salut. A fost ca o indicație regizorală.

Texte sub



MĂȘINA DE SCRIS



● **MATEI VALENTIN, Iași.** Să știți că nu-mi este indiferent ce faceți dv., chiar dacă în ultima vreme v-am neglijat. Cred, în continuare, că sunteți un tânăr nu înzestrat, ci **foarte înzestrat** pentru literatură. De asemenea, prețuiesc la dv. curajul opiniei. Tăcerea mea se explică exclusiv prin faptul că nu-mi place **direcția** în care evoluati: spre o proză fantezistă (inclusiv SF), când mult mai mult vă avantaja formula inițială: relatarea la persoana întâi, într-un regim de maximă autenticitate, a propriilor dv. experiențe (sentimentale, sociale etc.).

● **D.M. MIRON, Timișoara.** După cum vedeți, reproduc în acest număr și ultimul desen pe care mi l-ați trimis. Am tăiat doar explicația, fiindcă nu aducea nimic în plus. Desenele, ca și glumele, nu trebuie explicate.

● **CONST. VANG, Galați.** Versurile șmecherești (care au tradiție în istoria literaturii universale, de la François Villon la Gheorghe Azap!) sunt, după cum mi-am dat seama de multă vreme, specialitatea dv. Nu contest acestui gen dreptul la existență, dar vă atrag atenția încă o dată, că el prezintă riscul alunecării în vulgaritate, ceea ce vi se întâmplă frecvent chiar dv. De aceea, este bine să faceți o selecție severă înainte de a vă trimite producția lirică la tipar. Luați ca exemplu poemul **Fir-aș al naibii de poet!** (din care am eliminat îndemnuri golănești adresate iubitei: hai în iarbă s-o facem! etc.):

„Iubito, hai cu mine-n vis / să-ți pun mărgelile de măcieș / să te compar c-o ciocărlie / să mă compari cu Andrieș... / Ai vreo idee mai baldără? / ceva saiele la ciorap? / să nu te-ncrezi în cei ce-ți vâra / asemenea prostii în cap; // noi sărăcuți am fost din mama / că tată n-am avut defel / așa că bagă bine sama / cui dai virgulină tău inel! // Eu, știi, sunt plin de purici sacri / dar sunt cinstit și de cuvânt / mai bine suc de struguri acri / decât doi metri sub pământ!”

● **ANDA CARP, Oradea.** Vreau să public poemul **Mansarda cu ingeri** - confesiv, dramatic -, dar am nevoie de o fotografie a dv. (color).

● **ELIA PAVLOVICI, Stupina, Măicănești, Vrancea.** (Pe plic, la „Expeditor”, figurează o persoană cu alt nume, din Galați. De ce?) Proza pe care mi-ați trimis-o prezintă, ca tot ce scrieți, interes. Are un ritm nervos, sugerând notarea precipitată a unor evenimente trăite

intens. Mi-ați pus însă la dispoziție prea multe pagini. Am nevoie doar de două-trei, bine alese, bătute la mașină și însoțite de o fotografie (tot color).

● **ȘTEFAN POPESCU, Brad, Hunedoara.** „Pot colabora la Mașina de

scris și cei ce-au trecut prin Aiud ca deținuți politici?” Întrebarea dv., incorectă, conține o amenințare veninoasă: Dacă nu-mi acceptați colaborarea, domnule Alex. Ștefănescu, înseamnă că îi persecutați pe foștii deținuți politici.

Vă compătimesc și vă stimez pentru faptul că ați trecut pe la Aiud. Dar poezia trimisă este puerilă:

„Totul e deșertăciune / - Ce răsare și apune - / Viața-i fum, viața-i chin, / Dar ne-a fost dată s-o trăim.”

● **DAN MIHAI, Bârlad.** Vă sfătuiesc să reveniți la proza satirică. Povestirea **Stație facultativă**, concepută ca un monolog, este neclară și neconcludentă.

● **GEORGETA LAZĂR, Oradea.** Am remarcat, și de data aceasta, versificarea fluentă. Dar n-am găsit, printre ultimele dv.

poeme, nici unul publicabil. Toate sunt grevate de ambiția de a filosofa în versuri:

„Prea multe vorbe goale îți fac silă, / Chiar de-s rostite de cel mai frumos” etc.

● **DIANA BÎLEA, București, ELENA-RALUCA IONESCU, Curtea de Argeș, SILVIA GEORGETA TARASCHIU, Brăila, MIRCEA I. CHIRIAC, Tecuci, VERONICA RĂUȚU, Plăieșu, Timișești, Neamț, MICA TOMA, Mizil, LUMINIȚA, Craiova, FLORIN GOLBAN, Dragalina, Călărași, NICOLAE COMĂNICI, București, CONSTANTIN DĂDĂLĂU, Mătășari, Gorj.** Textele dv. nu sunt publicabile, dar dovedesc că aveți anumite aptitudini pentru scris.

● **CĂTĂLIN CONSTANDACHE, Hunedoara, AUREL VOICU, Dărmănești, Argeș, FLORIN GIUREA, Joseni, Berca, Buzău, ION MARIN IONESCU, București.** Ceea ce scrieți dv. n-are nici o legătură cu literatura.



Important pentru toți corespondenții

● Condițiile colaborării dv. la **Mașina de scris** rămân aceleași. Textele pe care mi le trimiteți trebuie să fie dactilografiate (sau, măcar scrise lizibil). Dacă sunteți optimiști, trimiteți-mi și o fotografie și un curriculum vitae. Dactilogramele, manuscrisele și fotografiile nepublicate NU se restituie.

● Mă interesează orice gen literar: pozie, proză, teatru, critică și istorie literară etc. Nu trebuie să-mi puneți la dispoziție sute de pagini, îmi sunt suficiente cinci-șase. Dacă

am nevoie de mai multe, vi le solicit eu.

● Toate scrisorile primesc un răspuns în spațiul **Mașinii de scris**. Toate textele literare valoroase se publică în perimetrul aceleiași rubrici. Toate textele literare publicate candidează automat la premiul de 1.000.000 de lei care se acordă anual, la 1 noiembrie.

● Dintre corespondenții **Mașinii de scris** se selectează și autorii cărora li se asigură publicarea, pe bază de contract, a unei cărți.

Numele lor se anunță la fiecare 1 martie.

● Vă rog să nu mă căutați la redacție și să nu-mi telefonați (sunt groaznic de urât și violent). Așteptați răbdători (și încrezători) răspunsul în revistă. Dacă vreți să aveți garanția unei bune comunicări între noi, abonați-vă la **Flacăra**.

● Iată și adresa la care aștept textele dv.: Alex Ștefănescu, la revista **Flacăra**, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, 71341 București.



MASINA DE SCRIS



AL. SFÂRLEA - Oradea

Ultima întrebare către mama

Azi, 3 februarie, iar am flagelat simțul
estetic al cuiva
cu figura mea de făptaș nedovedit;
hai să oftez să-mi râd în nas, în gât
și-n pavilioanele de la urechi –
m-a făcut mama sensibil ca pe-un inchiizitor
nechibzuit
care și-ar fi pus în cap cenușa parfumată
a vrăjitoarelor arse pe rug –
de ce nu m-ai făcut, mamă, una
cu pământul
înainte de-a tot lăsa pe el urme
mai mult de la călcâi decât de la genunchi,
de ce nu m-ai făcut invincibil ca tumoarea
cu care unii gândesc
înainte chiar de-a le-nflori pe creier,
și de ce nu m-ai făcut să pricep
cum ulcioarele tale cu lumânări
nădușindu-mi la miezul nopții sub pat
pline erau cu sudoare de fată
în vreme ce eu, cu vorbele goale și trufașe
mă culcam întăritat de dorinți,
dar nu-i adevărat măcar atât:
Că respirația mea stingea lumânarea
ca să nu vezi tu cum siluiես
până și fărâdelegile altora
înveșmântate-n jupoane fierbinți
ca să nu vezi tu cum micșorez globul
pământesc
și-i pun un sfârc zicând că uite,
ăsta-i unul din sânii Albei ca Zăpada
cea veșnică,
intangibilă, însă râvnită de profani –
ca să nu vezi, mamă, ce mică-i lumea
Himerei
în care mă năpusteam cu poetica mea
netrebnicie
și cum ura îmi semăna cu o maioneză
care întotdeauna se taie
atunci umblam printre semeni
ciopliind din bârfele lor
o pâine veche și neagră,
iar sare îmi procuram doar

Un poet, o poezie

de la bocitoarele novice, și nu exista zi
în care să nu-mi întâmpin Destinul
ca pe șefii de stat
ori ca pe Sfântul Părinte, numai o dată
mi-a reproșat: Dar bine, Alexandre,
toate pâinile tale sunt negre de parcă
le-ai frământa numai pe întunerice
și m-a amenințat cu degetul
umbrit de însuși miezul de pâine;
cât despre sare, de asta
nu s-a plâns încă nimeni
că e roșcată precum Steaua Polară –
văd, mamă, cum mă cauți tu într-o
inimă rădăcinoasă
unde se plămădesc cutremurele calme
și vulcanii plâpânzi
cum mă cauți tu unde urechelnita și
viermii
își țin răsufarea ca să-și audă
ronțăitul meschin, unde spațiul, atâta cât e,
doar pentru stele căzătoare
mai cere timp –
dar să mă ierți, mamă, că o vreme
am să-ți înșel așteptările
și-am să privesc viața numai de jos în sus
ca pe iubita castă a unui călău obscur:
Am să doresc trupul ei
ca pe o piele jupuită de ciută
în care să-mi îngrop fața
să-mi trag sufletul
și să-mi descarc tensiunile livrești
și-am să dăruiesc mărinimiei din om
o rochiță a rândunicii, o rochiță mini, știi,
ca să se vadă strălucirea brânțușiană
a rotulelor
ca două pietre șlefuite genial de apa
râului Lethe –
și-abia târziu, la lumina crudă a unui
fulger
și-n ciuda umilei sale străfulgerări
am să vin în cimitirul natal ca să ne
revedem
și tu o să ai tot așa bărbia înlemnită
trasă a nemulțumire în sus
și-am să citesc pe fața ta cât
pumnul de copil
propria mea, ultimă, dar încă-n putere
întrebare:
De ce nu m-ai făcut, mamă, dintru-nceput
una cu pământul
înainte de-a tot lăsa pe el urme
mai mult de la călcâie
decât de la genunchi? (...)

Și tot ne e frig

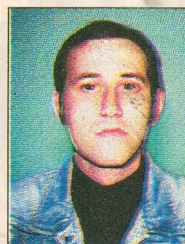
Am aprins carte după
carte
Cuvânt după cuvânt
Și tot ne e frig
Ne e frig
În depărtarea
Unde gândul doar străbătu
Și tot ne e frig
Ne e frig
Înveliți în același surăs
Eu și tu



Felicia MOȘNEANG - Someș Odorhei

Fapt

Se dedică
lui Nicolae Labiș



Tolba tatei e goală
ca un stomac.
Mă grăbesc după el pe
drumul
înghesuit în metal.
Pe umăr tata are aruncat

arcul cel cu păsări
și la șold poartă securea
ce reduce totul la jumate.
Focul linge-un braț de lemn
ca pe niște țurloaie.
Tolba tatei e plină
ca un stomac.

Tudor ALEXANDRU - București

Briză

Deodată
străfulgerată
am simțit
că nu mai exist.
Nu m-am mai simțit.
Timpul mi-a pulverizat
în păr
confetti de secunde
Adiam...



Liana SABĂU - Timișoara

„Z, orgia banilor”

Cine nu-și mai amintește de teribilul film **Z** (în original **Z, orgia puterii**) regizat de Costa Gavras, care a constituit un mic cutremur în conștiința intelectualității europene, provocând revelația despre lumea ocultă a politicii într-o țară cu democrație în criză? Filmul se referea de fapt la Grecia din perioada coloanelor, iar scenariul acestui film - în care au excelat Yves Montand și Irene Papas, între alții - a fost scris de Vassilis Vassilikos. Acum în vârstă de 65 de ani, scriitorul elen și-a publicat

o nouă carte, la o editură din Napoli, intitulată simbolic „Z, orgia banilor”.

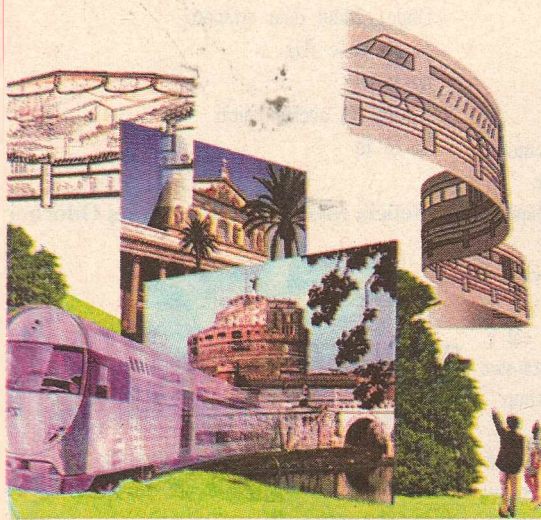
Această carte este un fel de roman „cu cheie” și face radiografia unui mare bancher din Atena, George Koskotas (evocat și la noi în presă în legătură cu unele scandaluri financiare). În opinia lui Vassilikos banul este idolul lumii de mâine, mai periculos decât SIDA și cancerul. Dacă în urmă cu un secol banii aveau valoare în sine (fiind fabricați din aur sau argint), acum ei reprezintă doar un instrument de efec-

Vassilis Vassilikos



Scenă din filmul „Z”

tuare a afacerilor, și în special a speculațiilor de bursă. Un roman-simbol și un roman-avertisment, susține autorul.



Roma se pregătește pentru marele jubileu

A existat o Romă a împăraților, alta a papilor, și una fascistă, dar acum, în pragul anului 2000, se pregătește imaginea de viitor a Cetății Eterne. În pragul mileniului al treilea arhitecții, dar și oamenii politici par să-și fi dat mâna pentru a realiza un superproiect de modernizare, dar și de mai bună conservare a orașului construit pe șapte coline. Predominanța fierului pare să fie caracteristica acestei operațiuni de întinerire: se vor crea noi inele circulare feroviare în jurul Romei, ce vor oferi legături rapide cu exteriorul; apoi rețeaua de metrou va fi extinsă pe axa sud-vest și nord-est. Nu vor fi ocolite nici zonele marilor monumente istorice: Colosseumul, zona din apropierea Vaticanului, piața Venetia etc. Dar nu toată lumea este de acord cu proiectul susținut de actualul primar, *Francesco Rutelli*. Ce va urma? Vom vedea în anul 2000.

Proiecte pentru Roma mileniului al treilea

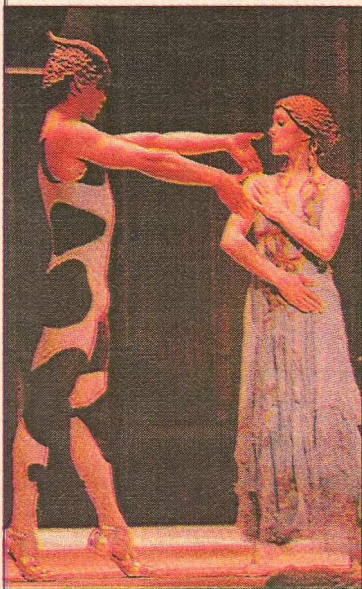
Cine sunt urmașii lui Nureev

Rudolph Nureev a lăsat, la moartea sa, care s-a produs în mod surprinzător în urmă cu trei ani, nu numai imaginea unui superbalerin, dar și a unui stil greu de imitat.



Toate marile școli de dans din lume încearcă să propună propriii lor soliști ca pe adevărații continuatori ai lui Rudolph. Într-un articol competent pe această temă, revista italiană *L'Espresso* pomenea numele unor artiști în culmea carierei, între care Vladimir Vasiliev, un alt rus, Vladimir Malakov, doi francezi - Charles Jude și Patrick Dupond, Eric Vu An, fiul unui vietnamez și al unei pariziene blonde, Julio Bocca, Maximiliano Guerra și românul Gheorghe Iancu.

Acesta din urmă, care prin anii '70 realiza cu Miriam Răducanu celebrele Nocturne de dans, muzică și poezie, se află de multă vreme în Italia. Are în comun cu Nureev instinctul pentru dans și capacitatea creatoare, subliniază publicația menționată.



Gheorghe Iancu și Carla Fracci

Un Garcia Marquez necunoscut

Gabriel Garcia Marquez, „Gabo” cum îl numesc prietenii latino-americani, are o biografie puțin cunoscută, în pofida dezvoltărilor făcute cu diverse prilejuri de autorul romanului *Un veac de singurătate*.

Pentru a elimina petele necunoscute de pe această hartă care este viața scriitorului columbian, un ziarist numit Dasso Saldivar a stat de vorbă îndelung la Madrid cu laureatul Premiului Nobel pentru literatură, dar mai cu seamă a mers pe urmele sale. Așa a aflat, bunăoară, că prima care l-a învățat să scrie a fost învățătoarea sa Rosa Elena Ferguson, iar cea dintâi care i-a transmis plăcerea povestitului a fost moașa lui, o venezueleană pe nume Juana de Freitas. Alte amănunte din viața lui Marquez sunt mai picante, altele plutesc încă în mister, bine ascunse de Gabo însuși. În final, cartea lui Saldivar a însumat peste 800 de

pagini și a fost, în general, bine primită de critică.



Gabriel Garcia Marquez în orașul columbian Cartagena



De la „Piovra” la... educație sentimentală

După ce a apărut brusc ca protagonist în *Caracatița*, actorul **Raoul Bova** este tot mai curtat de casele de film. Recent a fost distribuit în *Ninfa plebea*, o poveste de dragoste în care el, soldat, trebuie să facă educația sentimentală a unei tinere provinciale, luptând cu prejudecățile napoletanilor.



Valeria Mazza

Schiffer. Numai că după ovațiile primite anul trecut la câteva „defilări” la Paris și după ce fotografia ei a apărut în *Vogue America*, Valeria pare să se fi autoeclipsat. În timp ce steaua Claudiei continuă să strălucească...

Moda anti-Schiffer

Nou obiect al dorințelor iubitorilor de modă, **Valeria Mazza**, o tânără vaporeasă și unduitoare din Argentina, este cea mai recentă reprezentantă a unui val ce s-ar putea numi „anti-Schiffer”. Într-adevăr, succesul epatant al nemțoaicei Claudia Schiffer, romanul ei de dragoste (pe cale de a se sfârși, după cum se spune) cu magul **David Copperfield** au stârnit un val de invidii printre aspirantele la titlul de top-model.

Nou-venita Valeria, blondă naturală de 22 de ani, are nu numai un corp de vis ci și o alură foarte asemănătoare cu a Claudiei

Cum se scrie un best-seller?

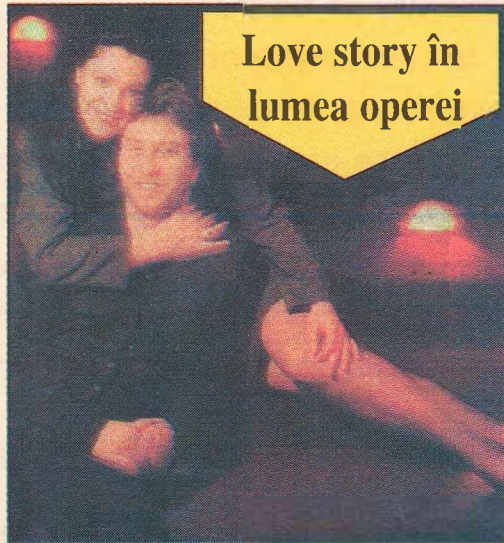


Ken Follett, un scriitor care are cheia romanelor de succes

Se numește **Ken Follett** și este unul dintre autorii de mare succes din Marea Britanie. A vândut în lume dreptul de publicare a romanelor sale pentru un tiraj total de peste 40 de milioane de exemplare. La apariția ultimului său roman, *Un loc numit libertate*, scriitorul a fost între-

bat cum se explică acest succes de public. El spune că rețeta este relativ simplă: trebuie îmbinate întâmplările palpante cu marile scenarii ale istoriei și cu sex. Subiectul ultimei sale cărți demonstrează elocvent spusele sale. Este povestea unui tânăr minier, Mac McAsh, din Scoția care, pe la sfârșitul secolului al XVIII-lea, din cauza condițiilor dure de lucru pleacă la Londra. Aici ia parte la o revoltă, este arestat și trimis în Virginia, pe plantațiile de tutun. Destinul său se întretaie cu cel al unei tinere aristocrate, numai că pentru a-și manifesta liber iubirea ei sunt nevoiți să plece la New York. Simplu, nu? Încercați și dumneavoastră...

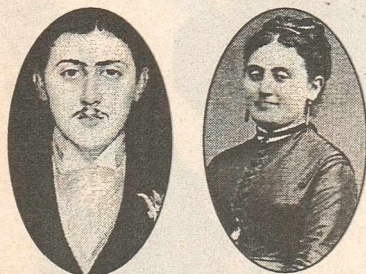
Love story în lumea operei



Lumea mondială a operei a fremătat la aflarea veștii că doi dintre cei mai îndrăgiți cântăreți lirici – **Angela Burlacu Gheorghiu** și francezul de origine italiană **Roberto Alagna** – au hotărât să se căsătorească. Totul parcă ar fi fost regizat pentru a da imaginea unei căsătorii ca-n... operă. Ea, Angela, frumoasă, cu o voce foarte apreciată de melomanii din Londra, New York sau Milano, este româncea a cărei celebritate este probabil cea mai mare la ora actuală. El, în vârstă de 32 de ani, este noua stea a tenorilor, îndreptățit să le ia locul lui Luciano Pavarotti sau Plácido Domingo. Ea a eșuat într-o primă căsătorie, el și-a pierdut soția din cauza unui cancer și a rămas cu o fetiță, Ornella. Anul trecut s-au cunoscut la Londra. Au cântat de câteva ori împreună, au început să se vadă mai des și povestea lor de dragoste a sfârșit până la urmă în fața ofițerului de stare civilă. „A fost mâna destinului”, spune Alagna, un autodidact ambițios, care și-a găsit acum și o profesoară calificată. Iar Angela nu-și dorește altceva decât să fie cât mai mult împreună, deși va fi foarte greu pentru că fiecare are contracte pe câțiva ani.

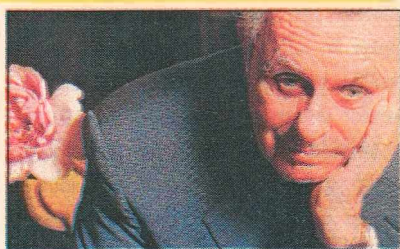
O altă imagine a lui Proust

„Puține ființe omenеști și-au dorit fericirea cu atâta vehemență, plăcere și tulburare febrilă precum Marcel Proust pe vremea când era adolescent”. Astfel își începe studiul său de peste 400 de pagini criticul și naratorul italian **Pietro Citati**.



Marcel Proust și mama sa, Jeanne Weil

Citati. Intitulat *La colomba pugnala* (Porumbelul înjunghiat), studiul este, ca o sonată, o lucrare în trei părți: prima fixează cadrul exterior, societatea și



Scriitorul Pietro Citati

relațiile dintre scriitor și ceilalți. A doua parte redă trivialele imens al scriitorului pentru redactarea formidabilei sale cărți *À la recherche du temps perdu*. Și, în sfârșit, cea de-a treia parte reprezintă interpretările făcute operei de către **Pietro Citati**.

Ziarele peninsulare au vorbit despre această carte ca despre o revelație, pentru că realizează o imagine prea puțin bănuită a scriitorului: un om măcinat de amărăciuni și consumat de elanuri inepuizabile.

Week-end prîntre

Hotărât lucru, bucureștenii nu sunt egali nici în fața caniculei. În timp ce unii mai cu bani pun de-un week-end la munte sau la mare, bucureșteanului de rând nu-i rămân decât șase ștranduri autorizate (Titan, Copiilor, Berceni, Drumul Taberei, Dâmbovița, Tineretului), cu tot atâtea case de bilete unde depui cam 10 pâini de căciulă (3 000 lei).

În rest, oamenii sunt copleșiți de un anume sictir al căldurii care îi întinde la soare exact acolo unde nu ar avea voie: în parcuri, pe malul Dâmboviței, pe digurile lacurilor interzise pentru plajă. Așa au ei chef, să se distreze periculos! Da' gratuit!

Morții cu morții, viii la plajă!

Ștrandul Dâmbovița este mult mai aglomerat decât s-ar zice după biletele vândute. Oameni în toată firea, cu pături și alte sarsanale, stau la coadă spre a sări gardul printr-un loc „special amenajat”, adică printr-o spărtură a împrejmuirii altfel destul de înaltă. Doritorii de soare stau grupați, stil sardele, pe nisipul din jurul celor cinci bazine



Fotografie de grup cu vânzătoare de semințe la ștrandul Dâmbovița

cu apă cică potabilă. Le-ar cam plăcea lor să stea pe iarbă, da' zona verde a ștrandului e un câmp cu bălării din care nu te mai vezi, cu cal cu tot. „Coloana sonoră” a unei zile de Dâmbovița este boală curată: tipătul copiilor speriați de apă, casetofonele cu muzică țigănească și sonorul la maximum, sloganele vânzătoarelor de semințe care se chinuiesc să acopere huruitul tramvaielor etc. E bine la ștrand, poți să faci baie și la grupul sanitar, că s-a spart vreo țeavă.

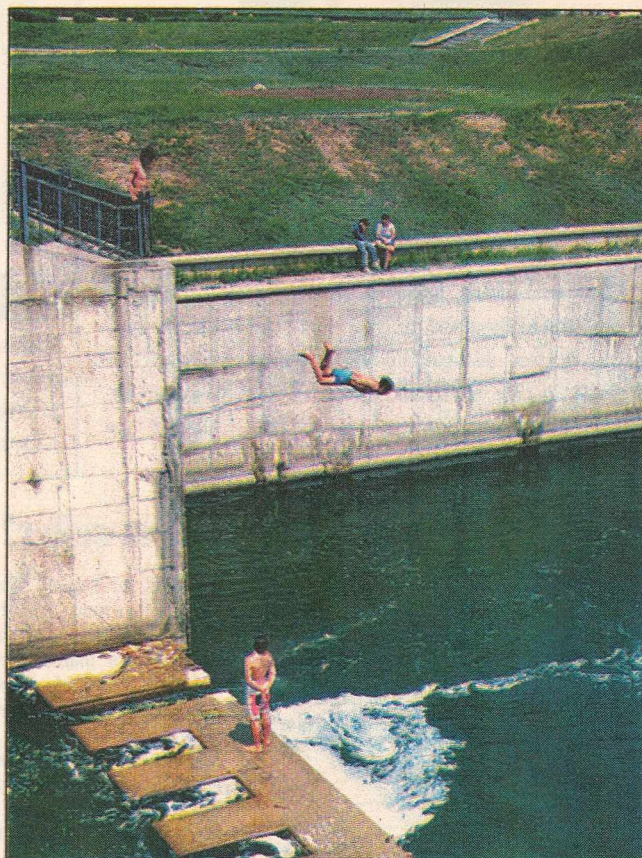
„Numai că e concurență puternică de la baraj”, zice vânzătoarea de bilete, „deși acolo nu s-a amenajat nimic!” Digul din jurul Lacului Morii, ce-i drept, nu-ți oferă decât niște betoane străjuite de gropile de gunoi din Crângași. Dar e gratis! Oamenii nu

se sinchiesc nici de apa verde și cleioasă, cu sticle, pungi și alte amba-



Week-end deasupra cimitirului Crângași

laje plutitoare, nici de tăblițele cu „Scăldatul interzis!” Ba, mai mult, copiii se întrec la sărituri chiar de pe



Exerciții de sinucidere pe „Lacul Morii”

gunoaie

baraj, de la o înălțime sinucigașă.

Când asfaltul îi încinge prea tare, oamenii mai fac doi pași la dreapta, trei pași la stânga, se închină la crucea de piatră ce străjuiește lacul. Citim: „Amintește morții martirizați sub lespezi de beton în acest lac de nelegiuitul demolator al așezămintelor patriei”. Nimeni nu se sinchisește la gândul că înoată chiar deasupra unui cimitir.

La pescuit de sticle

La fostul Ștrand al Copiilor, acum Alex's Impex SRL, nu fac plajă decât lucrătorii. Patronul locului ne spune că nu-și permite să deschidă sezonul decât gospodărește, deci cu „casa măturată”. Și asta mai durează câteva zile: se vopsesc bazinele, băncile și coșurile de gunoi, că poate le-o vedea cineva, se văruiesc grupurile sanitare, se tunde iarba etc. Ștrandul are autorizația sanitară, dar vor fi probleme, cu siguranță, la autorizația de mediu. Oricâtă curățenie s-ar face, la prima suflare de vânt ștrandul este invadat de mizeria grămezilor de gunoi din jur.

Insistențele către RASUB se izbesc mereu de șlagărul „Aceste gunoaie nu ne aparțin”. Până să se deschidă ștrandul Alex's Impex SRL, bucureștenii de

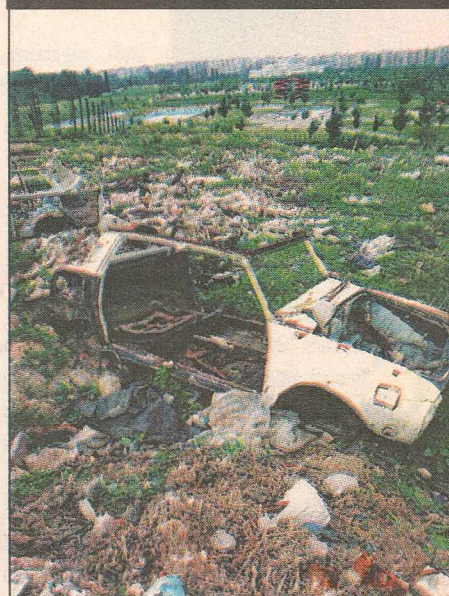
Copiii se joacă de-a ștrandul în mai toate locurile interzise



În groapa de gunoi poreclită „Lacul Tineretului” se bălăcesc și oameni și câini. Cei de pe urmă par mai isteți, nu se scufundă și nu înghit apă

căruia îi spun lac. Tot pe acolo se aruncă și o anume parte a tomberoanelor din parc, pescarii întind plase și înjură apoi „recolta” de sticle și crengi uscate. Toate acestea sunt, bineînțeles, interzise de administrația parcurilor. Am văzut și gardieni publici, cum să nu? Da' erau îmbrăcați frumos, ce să caute ei prin gunoaiele de lângă lac?

Cam așa arată împrejurimile Ștrandului Copiilor, autorizat, desigur



DI. Nicolae Filicenco, director adjunct la Oficiul pentru Protecția Consumatorilor, susține că inspectorii OPC tocmai defineștează un raport despre starea ștrandurilor din capitală. Până să se tragă concluziile, dl. Filicenco ne asigură că ștrandurile nu sunt, în nici un caz, mai grozave decât anul trecut. Așa că n-ar fi rău să ne amintim despre infecțiile și bolile de piele cu care s-au pricopsit abonații ștrandurilor din vara '95.

Pagini realizate de LILIANA PETRUȘ ■

Fotografii de PETRE COJOCARIU ■

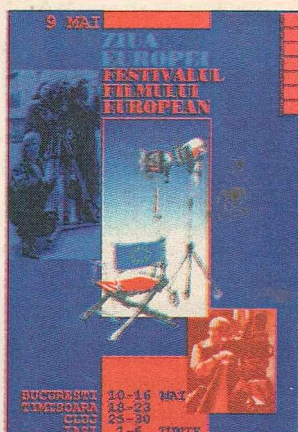
Reportaj

Lapidus pe uscat

La Casa Poporului, pe la jumătatea lunii mai a venit să-și prezinte colecția vestimentară tocmai creatorul francez **Olivier Lapidus**. Colecția Lapidus e de un rafinament tipic franțuzesc, dar organizarea show-ului a fost curat românească. După ce erai buzunărit riguros de niște domni S.P.P.-iști, pătrundeai într-o sală arhiplină unde căldura era înăbușitoare. Sponsorii de la Coca-Cola au adus o cantitate insuficientă de



răcoritoare, așa că am avut satisfacția să vedem o droaie de întreprinzători cu neveste grase și pline de aurărie, precum și tot felul de VIP-uri împingându-se să apuce măcar o butelie de Cola. Pe lângă asta, prezentatoarea scăpa comentarii forțate și se poticnea la citit. Totuși, amatorii de frumuseți ale naturii au avut o satisfacție pentru că, dintr-un anumit colț al sălii, se putea vedea cum se schimbă drăguțele manechine.



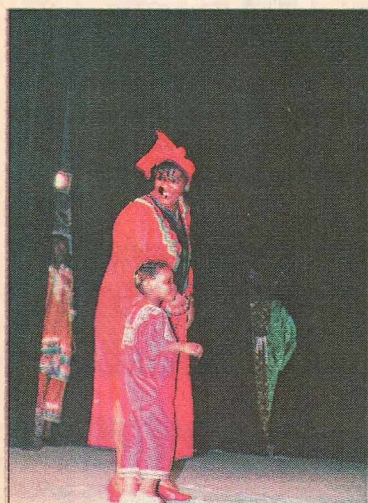
fapt (regia: Stere Gulea). Am regăsit pe ecran în aceste filme: zilele legii marțiale în Polonia anilor '80, existența unui cuplu pe fundalul istoriei comuniste postbelice, universul familiar filtrat analitic într-o

Criza de identitate

Între 10 și 16 mai s-a desfășurat la București **Festivalul Filmului European**. Au fost proiectate 20 de titluri din tot atâtea țări. De la **Toto eroul** (Belgia) la **Paradisul pierdut** (Portugalia), de la **Ziua iertării** (Bulgaria) la **Patru nunți și o înmormântare** (Marea Britanie), fiecare film este o carte de identitate pentru universul unde a fost realizat.

România a fost prezentă cu **Stare de**

cheie psihanalitică (**Nimeni nu mă iubește** - Germania), megalomania unui speculant (**El Dorado** - Ungaria), dar și bucuria iubirii (**Grădina** - Slovenia). Nu îmi propun să prezint 20 de titluri în tot atâtea rânduri. Mi se pare important însă că această selecție impune o **temă a identității**. Este o problemă capitală atât pentru criza cinematografului cât și pentru cea a culturii românești. Cultura este sabotată, cinematograful se află în stare de colaps. Pentru că filmul este atât artă cât și industrie, pelicula are calitatea de a înregistra cel mai pregnant realul. Dar criza cinematografului românesc, oricât ar părea de ciudat, are cauze și efecte din categorii spirituale, nu materiale. O analiză asupra cinematografului românesc nu trebuie începută, nici finalizată în zona financiară. Afirmarea propriei **identități** este dat-ul natural al existenței.



Pe 18 mai, la **Teatrul „Ion Creangă”** din Piața Amzei studenții africani din România au tras un chef de pomină cu titlul **Ziua studentului african**. Organizatorul spectacolului a fost o mai veche cunoștință de-a noastră, zăirezul **André Ateka**, unul dintre DJ-ii de la Radio Contact. Românii nimeriți prin sală păreau surprinși de atmosfera oarecum exotica și se mirau văzând câte știu să

Mica Africă din Amzei

facă nigerienii, camerunezii și sudanezii care topăiau pe scenă. Spectacolul de la teatru s-a terminat noaptea târziu și a continuat, așa cum e tradiția, cu un bairam-monstru în Grozăvești.



În loc de prostituate, scriitori

Cofetăria **Scala-Galaxy** era cunoscută mai ales pentru agitația nocturnă din jurul ei. În fiecare noapte acolo era un fel de dispecerat pentru prostituatele și peștii care fojgăiau prin zonă. De luna trecută, **Scala-Galaxy** s-a transformat în cafenea literară unde se produc în fiecare marți seară scriitori și invitați-surpriză. În ciuda orei târzii de începere (22⁰⁰) vine lume multă și amestecată, de la autori obscuri până la scriitori în vogă. Un body-guard brutal face ordine la intrare, îi gonește pe pilangii și îi triază pe literații care par suspecti. Tot ce se petrece înăuntru poate fi văzut prin vitrină, așa că trecătorii se opresc de multe ori și se uită ca la un film mut. Unele seri, cum a fost cea în care au vorbit deputatul **Varujan Vosganian** și poetul **Augustin Frățilă**, sunt extrem de interesante. În alte seri scriitorii sunt mai plicticoși decât erau prostituatele.



TOMA ROMAN jr. ■
MARIUS THEODOR BARNA ■

Succes, tricolori!



„Punctul forte al echipei este... **ECHIPA!**”

După un stagiu de pregătire, timp de două săptămâni, în stațiunea Seefeld din Austria, lotul nostru reprezentativ a efectuat ultimele retușuri în Capitală. Astfel, sâmbătă, 1 iunie, s-a disputat partida amicală în compania selecționatei similare a Republicii Moldova (scor: 3-1, prin golurile înscrise pentru gazde de D. Petrescu și G. Popescu – de două ori), iar luni, 3 iunie, s-a produs „debarcarea” în Anglia, la Newcastle.

Redăm mai jos câteva dintre considerațiile antrenorului **Anghel Iordănescu** făcute la conferința de presă după meciul amintit. Referitor la ceea ce ne așteaptă la EURO, el a apreciat că „grupa din care facem parte este o grupă grea, foarte echilibrată, din care în orice moment oricare dintre cele patru echipe poate să apară în top, deci la calificare”. După părerea sa, „va fi cel mai greu Campionat European

și prin prisma faptului că de data aceasta sunt 16 echipe participante și în linii mari acestea reprezintă cele mai puternice națiuni fotbalistice. Pe undeva se așteaptă ca EURO '96 să depășească valoarea C.M. '94”.

În privința șanselor noastre, selecționerul a spus: „Dorim să ne calificăm. Consider că va fi foarte greu, o eventuală calificare din grupă ar însemna deja o performanță”. Iar în legătură cu partida de debut: „Este un joc-cheie pentru echipa noastră. Dorim foarte mult revanșa, dorim foarte mult să avem un start bun și o victorie ar însemna extrem de mult. Aimé Jacquet declara că și pentru el jocul cu România este foarte important, va fi și pentru el, dacă vreți, o bătălie psihologică. Din punctul meu de vedere, evident că o victorie ar însemna o revanșă pe care o dorim cu toții”.

Întrebat care compartiment – apărare, mijloc, atac – este punctul forte al echipei, selecționerul a răspuns concis: **ECHIPA!**

Fotografii de PETRE COJOCARIU ■

● Ultimele meciuri de verificare susținute de adversarii noștri:

Bulgaria - Macedonia 3-0, Bulgaria - Emiratele Arabe Unite 4-1;

Franța - Finlanda 2-0, Germania - Franța 0-1 (la Stuttgart). Întrucât selecționerul spaniol Javier Clemente s-a confruntat cu o problemă deosebită - și anume starea fizică a internaționalilor săi a atins un grad maxim de uzură - ibericii au urmat un program de recuperare, fără jocuri.

● În grupa noastră, Spania este cap de serie, înregistrând în preliminarii 8 victorii și două remize, cu un golaveraj de 25-4.

● Sub comanda lui Aimé Jacquet echipa Franței a susținut 22 de partide fără să cunoască înfrângerea.

● Linia de clasament a echipei României: 488-208-124-156 - 812-696, iar „bilanțul” lui Iordănescu arată astfel: 32-19-9-4.



Scurt istoric

● Startul primului Campionat European s-a dat la 5 aprilie 1958 (Irlanda - Cehoslovacia 2-0, la Dublin).

● Primele două ediții s-au disputat în sistem eliminatoriu, cu partide duble, iar ulterior s-a apelat la grupele preliminare.

● Numărul echipelor prezente în turneul final a crescut succesiv de la 4 la 8, ediția prezentă (a 10-a) reunind pentru prima oară 16 reprezentative.

● România a mai fost prezentă la turneul final doar la ediția a 7-a (1984), cu antrenorii Mircea Lucescu și Mircea Rădulescu la cârma naționalei, iar Gică Hagi la începuturile sale.

● Atunci am realizat 1-1 cu Spania, 1-2 cu R.F.G. și 0-1 cu Portugalia. Finala (disputată la Paris): Franța - Spania 2-1. Ce va fi acum?

● Gică Hagi, un lider incontestabil, are șansa să depășească „suta” dacă trecem de grupă.

Grupa A:

Anglia
Elveția
Olanda
Scoția

Grupa B:

Spania
Bulgaria
România
Franța

Grupa C:

Germania
Cehia
Italia
Rusia

Grupa D:

Danemarca
Portugalia
Turcia
Croatia

EURO '96

PE MICUL ECRAN - TVR



UEFA
EURO 96
England

Sport

Sâmbătă, 8 iunie (programul 1)

Ora 17.00 - Anglia-Elveția (de la Londra, meciul inaugural).

Duminică, 9 iunie (programul 1)

Ora 16.30 - Spania-Bulgaria (Leeds)

Duminică, 9 iunie (programul 2)

Ora 19.00 - Germania-Cehia (Manchester)

Duminică, 9 iunie (programul 1 sau 2)

Ora 21.30 - Danemarca-Portugalia (Sheffield)

Luni, 10 iunie (programul 2)

Ora 18.30 - Olanda-Scoția (Birmingham)

Luni, 10 iunie (programul 1)

Ora 21.30 - România-Franța (Newcastle)

Mărti, 11 iunie (programul 1)

Ora 18.30 - Italia-Rusia (Liverpool)

Mărti, 11 iunie (programul 2)

Ora 21.30 - Turcia-Croația (Nottingham)

Joi, 13 iunie (programul 1)

Ora 18.30 - Bulgaria-România (Newcastle)

Joi, 13 iunie (programul 2)

Ora 21.30 - Elveția-Olanda (Birmingham)

Vineri, 14 iunie (programul 2)

Ora 18.30 - Portugalia-Turcia (Nottingham)

Vineri, 14 iunie (programul 1)

Ora 21.30 - Cehia-Italia (Liverpool)

Sâmbătă, 15 iunie (programul 1)

Ora 17.00 - Scoția-Anglia (Londra)

Ora 20.00 - Franța-Spania (Leeds)

Duminică, 16 iunie (programul 1)

Ora 17.00 - Rusia-Germania

(Manchester)

Duminică, 16 iunie (programul 2)

Ora 20.00 - Croația-Danemarca

(Sheffield)

Mărti, 18 iunie (programul 1)

Ora 18.30 - România-Spania (în principal) și Franța-Bulgaria (în secundar), transmisiuni directe alternative de la Leeds și Newcastle

Ora 21.30 - Olanda-Anglia (Londra)

Ora 24.00 - Scoția-Elveția (Birmingham)

Miercuri, 19 iunie (programul 1)

Ora 18.30 - Croația-Portugalia și Turcia-Danemarca, transmisiuni directe alternative de la Nottingham și Sheffield

Ora 21.30 - Italia-Germania și Rusia-Cehia, transmisiuni directe alternative de la Manchester și Liverpool

Sâmbătă, 22 iunie (programul 1)

Ora 17.00 - Primul sfert de finală (direct)

Ora 24.00 - Al doilea sfert de finală (înregistrare)

Duminică, 23 iunie (programul 1)

Ora 17.00 - Al treilea sfert de finală (direct)

Ora 24.00 - Al patrulea sfert de finală (înregistrare)

Miercuri, 26 iunie (programul 1)

Ora 18.00 - Prima semifinală (direct)

Ora 21.30 - A doua semifinală (direct)

Duminică, 30 iunie (programul 1)

Ora 21.00 - Finala de la Londra (direct)

Nota bene: 12,17,20,21,24 și 25 iunie sunt zile de pauză.

Portari

- 1 Bogdan STELEA (Steaua)
05.12.67; 33; 0
- 12 Florin PRUNEA (Dinamo)
08.08.68; 31; 0
- 22 Alexandru Florin TENE (Rapid)
10.11.68; 5; 0

- 13 Tibor SELYMES (Anderlecht)
14.05.70; 28; 0
- 17 Iulian Sebastian FILIPESCU
(Steaua) 29.03.74; 3; 0

Mijlocași

- 14 Constantin GÂLCĂ (Steaua)
08.03.72; 17; 1

- 7 Marius Mihai LĂCĂTUȘ (Steaua)
05.04.64; 76; 13
- 20 Dinu Viorel MOLDOVAN
(Grasshoppers Zürich) 08.08.72; 8; 3
- 9 Florin Valeriu RĂDUCIOIU
(Espanol Barcelona) 17.03.70; 37; 20
- 21 Ion VLĂDOIU (Steaua)
05.11.68; 18; 0

Lotul reprezentativ de fotbal al României

Fundași

- 4 Miodrag Belodedici (Villareal)
20.05.64; 47; 5
- 15 Anton DOBOȘ (Steaua)
13.10.65; 7; 0
- 16 Gheorghe MIHALI (Guingamp)
09.12.65; 31; 0
- 2 Dan Vasile PETRESCU (Chelsea)
22.12.67; 51; 6
- 6 Gheorghe POPESCU (FC Barcelona)
09.10.67; 62; 5
- 3 Daniel Claudiu PRODAN (Steaua)
23.03.72; 32; 1

- 10 Gheorghe HAGI (FC Barcelona)
05.02.65; 97; 27
- 5 Ionuț Angelo LUPESCU (Bayer
Leverkusen) 09.12.68; 48; 5
- 11 Dorinel Ionel MUNTEANU
(FC Köln) 25.06.68; 46; 4
- 8 Ioan Ovidiu SABĂU (Brescia)
12.02.68; 47; 8
- 18 Ovidiu STÂNGĂ (Salamanca)
05.12.72; 12; 0

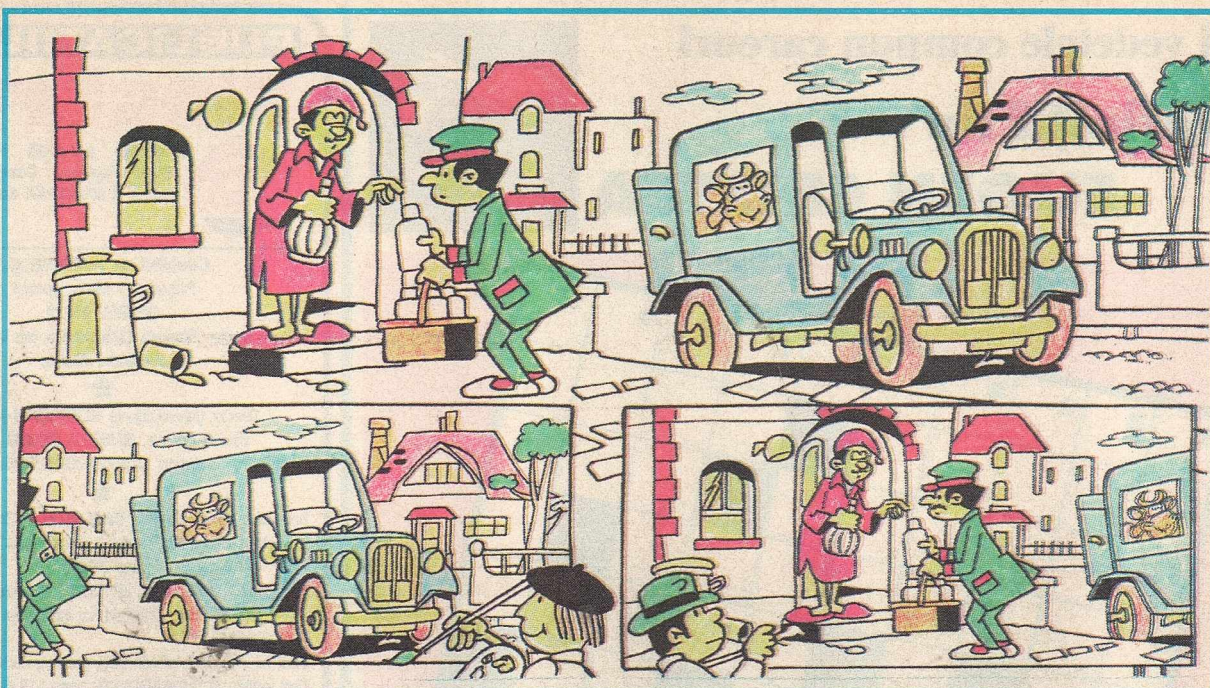
Atacanți

- 19 Adrian Bucurel ILIE (Steaua)
20.04.74; 3; 0

Legendă (în ordine): numerele purtate pe tricou, data nașterii, prezențe în națională, goluri înscrise.

Dintre aceștia, 16 jucători au reprezentat România și la World Cup '94, „noutățile” fiind Tene, Doboș, Filipescu, A. Ilie, Sabău și Lăcătuș (ultimii doi având însă vechi state de serviciu), care i-au înlocuit pe Preda, Panduru, Papură, I. Chiriță, M. Ivan și I. Dumitrescu (marele perdan).

Pagini realizate
de POMPILIU L. DUMITRESCU ■



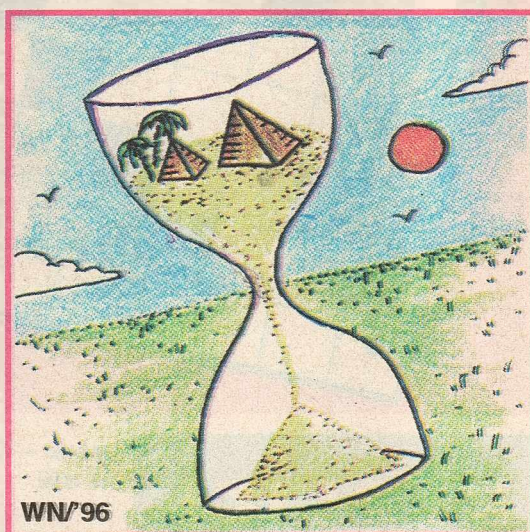
BRANDY

ORIZONTAL: 1) Dorință de împliniri (3 cuv.). 2) A atăța focul. 3) Malurile Mureșului! – Absență de la slujbă – Plin de acid! 4) Primele etape! – Cunoscut prin corespondență. 5) Legat de vase – Legătura dintre om și câine. 6) Folosit la dus – Intrat în vederile noastre. 7) Oameni cu titluri – Conduc în-o deplasare pe teren. 8) Bun la dublu – A ceda cu greutate – Înfiat! 9) Puse sub semnul întrebării.

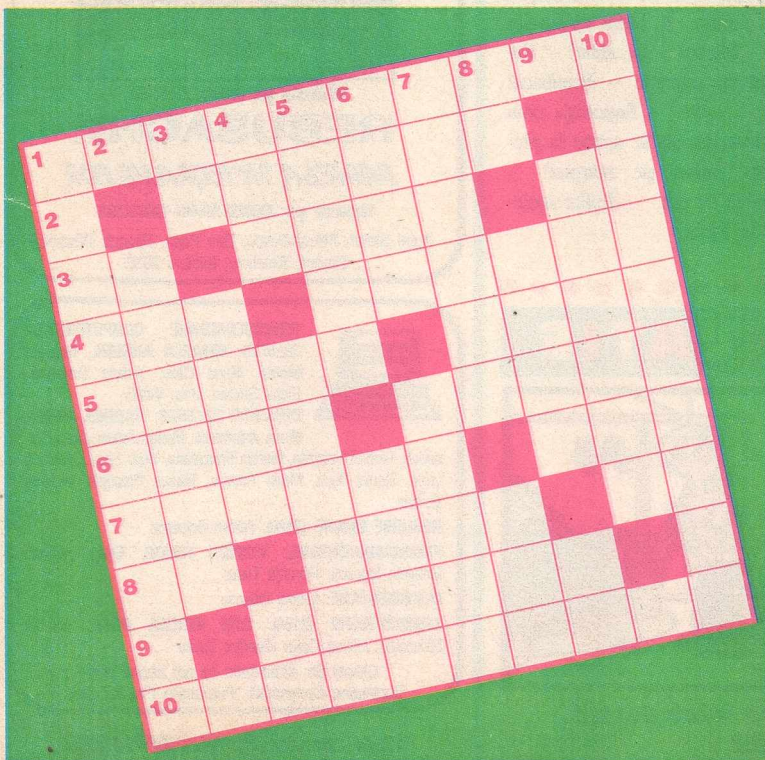
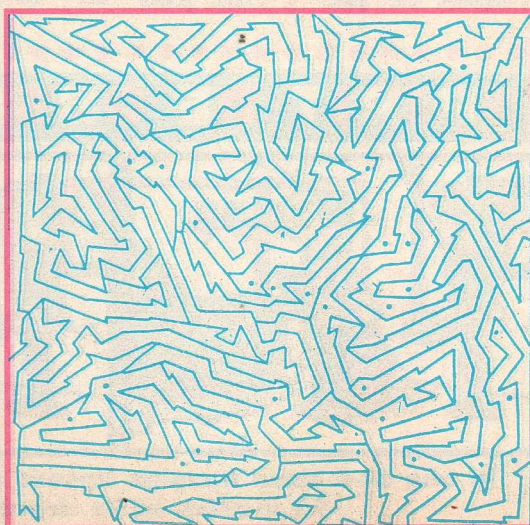
10) Aflate într-un conflict deschis.

VERTICAL: 1) Zis cu jale. 2) A multiplica o cerere. 3) Închise în cameră! – Plin de seu – Mai mic... ca un metru pătrat. 4) Rămasă fără replică – Coacționar la o întreprindere. 5) Ia viața în mod serios – Strălucește prin absență (fem.). 6) Vehicul terestru... comandat de un pilot – Prevăzut în plan. 7) Termen de înfățișare – Miez de baton! 8) Îneliș de aramă! – A mușca... cu gura – Eterna necunoscută. 9) Trag la cămin. 10) Ajutoare la curățenie.

MIHAI ZGUBEA ■



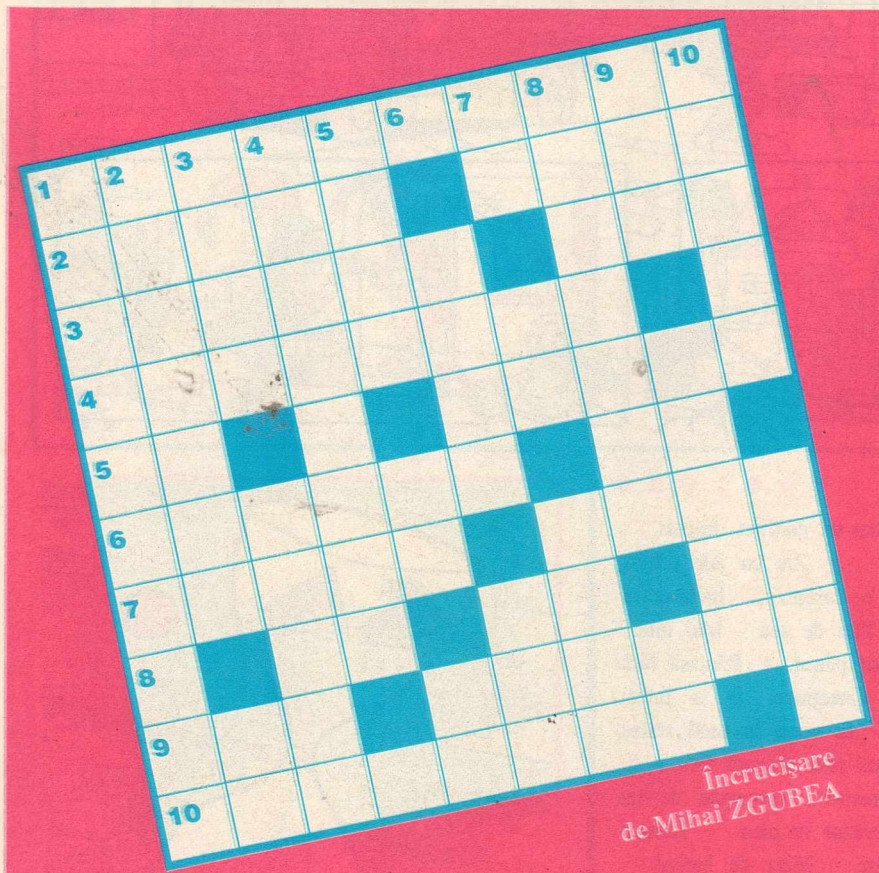
COLORAȚI NUMAI SPAȚIILE PUNCTATE



Și vedetele compun careuri

Definiții de

EUGEN CRISTEA



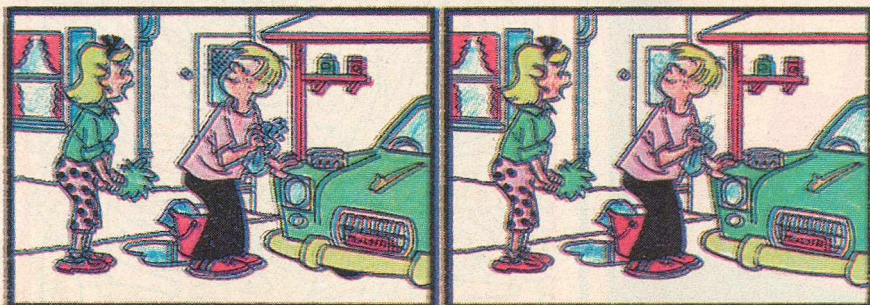
REPLICI

ORIZONTAL: 1) Concurență la o partidă de dublu mixt (pl.). 2) A tăia în carne vie – Dă roată... la Saturn. 3) Ținută în oreier – Băut în cap. 4) N-are pereche. 5) A face o ofertă – A trage în piept. 6) Întepătoare la limbă – Coadă câinelui! 7) Tari de cap – Remarcate pe aripi (sg.). 8) Se ia din itas! – Primii aleși! – Conținutul unei pipe! 9) Cămin pentru

pupeze – Campioană a transparenței. 10) Îți ia ochii.

VERTICAL: 1) Dispoziție de stat. 2) Contraofensivă! – Seci la miez! 3) Cu noaptea în cap (pl.) – Pus de-a curmezișul. 4) Notă scăzută la purtare. 5) Șeful căminului de familisti (pl.) – Miezul... ca itare! – Sat pustiu! 6) Afimat în opoziție – Bumbacul din urechi. 7) Risc... redus! – Suprafața unui parc! – Soluție pentru ras. 8) Se spune la plecare (inf.) – Copt numai pe margini! 9) Untdelemn! – O tablă de om. 10) Înalta societate – Un indian la Paris.

SPIRIT DE OBSERVAȚIE



În cea de-a doua imagine lipsesc patru mici detalii.
Vă invităm să le descoperiți!

PUBLICATIILE

Flacăra



Societate comercială înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.1991

Consiliul de Administrație:

Președinte - director general:

GEORGE ARION

Membri: Manuela Vasiliu Arion, Ion D. Goia,
Alexandru Păsărin

*

Director general-adjunct: ALEXANDRU PĂSĂRIN

Director difuzare: MANUELA VASILIU ARION

Director comercial: ION D. GOIA

*

Secretariat: Mihaela Caroline Mușat 222.33.31; 222.33.44; (2002)

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1,
cod 71341.

Telefoane: 223.15.10; 223.15.20; 223.15.30; 223.15.40,
223.15.12, 223.15.37, 223.15.44, cu interioarele din paranteze
Fax: 222.82.89

Cont lei - 40.72.90.110.496 BCR, sector 1, București

Cont valută - 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, București.

Flacăra

Fondată în 1911 de C. Banu

Coordonare: TUDOR CĂLIN ZAROGANU

Secretar de redacție: CRINA GORGOI

■ REDACTORI - Alexandru Arion, Cătălin Mihuleac,
Liliana Petruș, Toma Roman jr.

■ FOTOREPORTERI - Petre Cojocariu, Florin Ionită

■ CORECTURĂ - Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu,
Angela Ștefănescu

■ COLABORATORI PERMANENȚI - Remus Andrei Ion,
Nicolae Ștefan

■ CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE: Alexandru Graur
(Italia), Mihai Rusu (Germania), Emanuel Tănăla (SUA)

REBUS



Redactor șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE

PARADA INTEGRAMELOR

Redactor șef: CONSTANTIN GRIGORE

Aurel Ștefan Alexandrescu, Dan Popa, Simona Păsărin,
Simona Simzianu; telefon: 2036.



TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ

222.67.38: MIHAELA ANGHEL, Nicoleta

Burtea, Maria Călin, Violeta Dragomir,

Elena Șerban, Doru Vintilă

DIFUZARE 222.66.28: GABRIEL BUMB,

Maria Antonescu, Marian Anton, Cora Cio-

ceanu, Florian Ferezan, Marian Frunzeanu, Doru Iancu, Valerică

Leon, Daniel Nica, Marin Petraru, Marius Procopie, Nicolae

Șerban

RESURSE UMANE (2128): Adrian Boicescu

FINANCIAR-CONTABIL: VIOERICA TUDOR, Elena Anghel,
Gabriela Ionescu, Florența Tudor

DOCUMENTARE: Liliana Olteanu

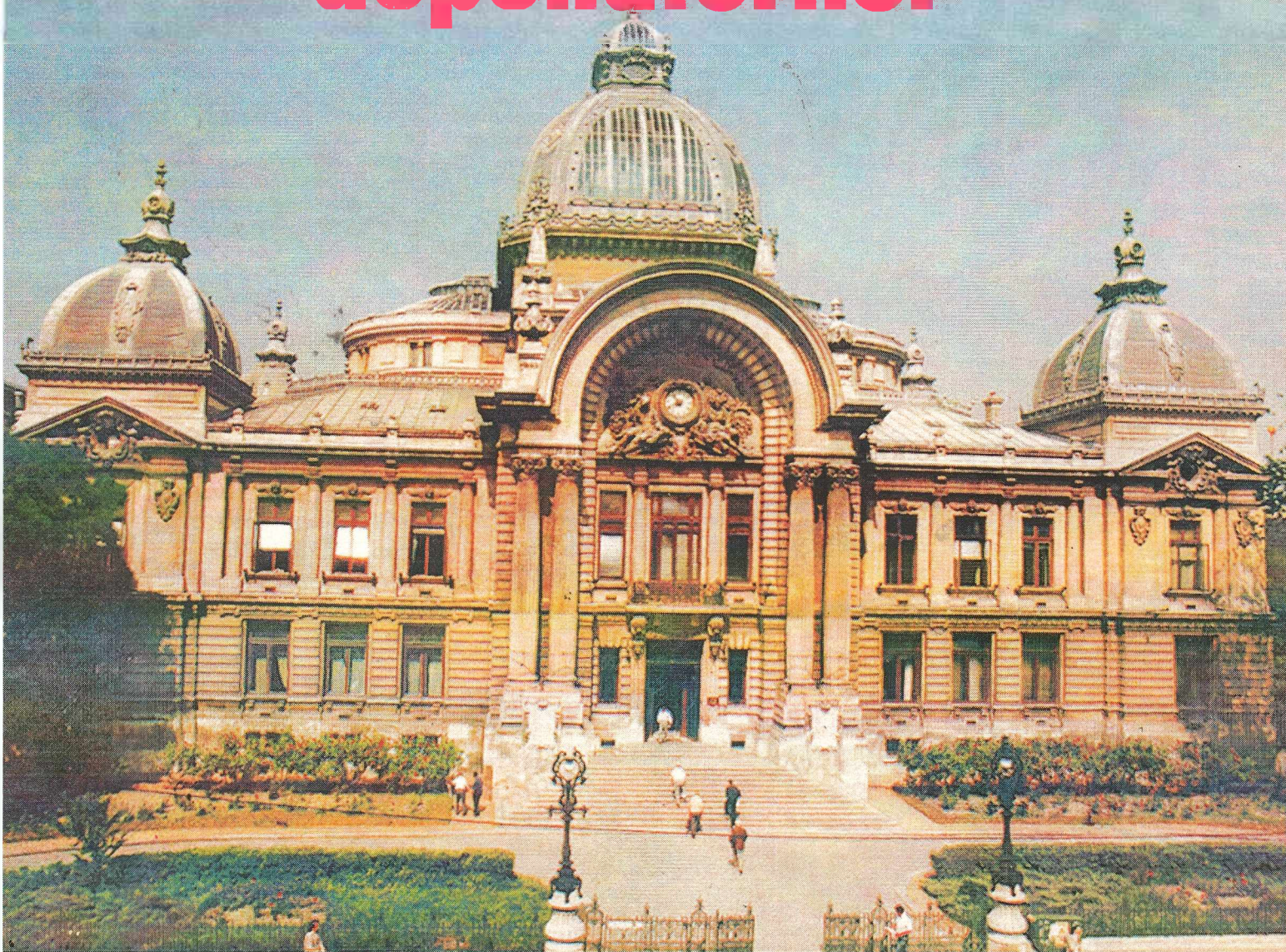
ADMINISTRATIV (2128): DAN MIRCEA POPA, Marian

Băicoianu, Liliana Crețu, Dumitru Țuțoiu

Cititorii din străinătate se pot abona prin
Societatea Comercială "Publicațiile Flacăra" S.A.

Tipar realizat la: INFOPRESS

Drepturile și avantajele depunătorilor



Casa de Economii și Consemnațiuni asigură depunătorilor săi multiple drepturi și avantaje, dintre care enumerăm:

- Dobânzi acordate depunătorilor în numerar și sub formă de câștiguri pentru sumele depuse în funcție de specificul instrumentelor de economisire.
- Garanția statului asupra sumelor depuse și asupra dobânzilor și câștigurilor obținute, acestea fiind restituite de unitățile C.E.C., oricând și în orice sumă, la cererea titularilor sau a persoanelor îndreptățite să dispună asupra depunerilor.
- Păstrarea secretului privind numele depunătorilor și ale titularilor, precum și operațiile efectuate.
- Scutirea de impozite, taxe de timbru și orice alte taxe a sumelor economisite și a dobânzilor, precum și a operațiilor efectuate în legătură cu depunerile, restituirile sau operațiile făcute prin virament.
- Imprescriptibilitatea sumelor depuse, a dobânzilor și a câștigurilor, acestea fiind ținute la dispoziția depunătorilor timp nelimitat până la solicitarea restituirii lor.
- Dreptul de a împuternici alte persoane să dispună de sumele păstrate la C.E.C. sub forma clauzelor de împuternicire.
- Dreptul de condiționare a restituirii depunerilor făcute de o persoană pe numele altei persoane.
- Dreptul de a introduce dispoziție testamentară asupra sumelor economisite și depuse la C.E.C. pe orice fel de instrument de economisire nominal.

FREEDOM STAR

**Steaua dumneavoastră
norocoasă**



GRUPUL DE FIRME
FREEDOM STAR
CONSTANTA - ROMANIA